

Volume 8

November, 1910

Number 4

AMERIKA ESPERANTISTO

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Oct 1933
LIBRARY

A
MONTHLY
MAGAZINE
OF
ESPERANTO
THE
WORLD
LANGUAGE

PER COPY
10c
PER YEAR
\$1.00
IN
FOREIGN
COUNTRIES
\$1.25

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY
700 EAST FORTIETH STREET : CHICAGO

Entered as second-class matter October 1, 1907, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3, 1879.

BOOK DEPARTMENT

Prices include postage. Terms, cash with order. Add ten cents for exchange on local checks. One-cent stamps accepted for small amounts. Write orders on separate sheet—apart from correspondence on other matters. Address all letters and make all remittances payable to AMERICAN ESPERANTIST COMPANY, 708-714 EAST FORTIETH STREET, CHICAGO.

THE AMERICAN ESPERANTO BOOK.

Extra Cloth Binding.....\$1.00
Limp Leather Pocket Edition.....1.25

Ever since its publication in 1907, the sales of The American Esperanto Book have exceeded, in America, the combined sales of all Esperanto text-books, both domestic and imported. The Esperanto text and exercises are by Dr. Zamenhof, author of the language. The grammar and commentary are by Arthur Baker, written in the United States language, especially for Americans. The Esperanto-English vocabulary is very large and complete. The English-Esperanto contains several thousand selected English words with translation. Total 320 pages.

COMBINATION PRICES

Cloth Book and Magazine, one year..... 1.50
Magazine one year, Paper Book FREE.. 1.00
Paper book and Magazine, six months.. .60

CLUB DISCOUNTS

Cloth Book and Year Subscription (clubs of five)\$1.20
Leather Book and Year Subscription (clubs of five)..... 1.40
Paper Book and Year Subscription (clubs of five)75
Paper Books and Six Months' Subscription (clubs of five)..... .45
Cloth Book, five or more......75
Leather Book, five or more 1.00

The rate indicated as applying to clubs of five applies to subsequent orders in any quantity from Esperanto club or bona fide subscription agent.

SPECIAL TERMS

We supply "on sale" copies of the American Esperanto Book only, in cloth or paper binding, to the proper officer of an Esperanto club, or to a responsible agent, remittance subject to sale; unsold copies to be returned at our demand, in good order, charges paid by shipper.

Cox Grammar and Commentary.....\$1.00
Esperanto in Fifty Lessons (Privat)... .50
The Pictorial Esperanto Course (Mann) .35
The Esperanto Teacher (Helen Fryer).. .25
The Standard Course of Esperanto (Bullen)25
In Cloth Binding50
A Primer of Esperanto (O'Connor).....\$.10

TEXT BOOKS IN ESPERANTO

Esperanta Sintakso (Fruictier)..... 45
First Reader (Lawrence) 25
Frazaro (Henri de Coppet)..... 45

Karlo (a First Reader, by Edmond Privat) .15
Komercaj Leteroj (Berthelot kaj Lambert)20
Komerca Sekretario (J. R. Sudria)..... .20
Kondukanto kaj Antologio (Grabowski) .60
Konkordanco de Ekzercaro (Wackrill).. .35
Kurso Tutmonda (Emile Gasse)..... .25
Lingvaj Demandoj (Zamenhof)25
Matematika Terminaro (Raoul Bricard). .25
Muzika Terminaro (F. de Menil)..... .20
Praktika Frazaro (Borek)..... .10
Pri la Elparolado de Esperanto (Moch).. .30
Tutmonda Lernolibro por Paroligi Esperanton35
Unua Legolibro (Kabe)55

DICTIONARIES

Esperanto-English Dictionary (Mot-teau) \$.65
English-Esperanto Dictionary (Rhodes).. 2.00
English-Esperanto Dictionary (Hayes-O'Connor)65
Vortaro de Esperanto (Kabe) 1.20
Enciklopedia Vortareto de Esperanto (Verax) 1.80
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta (Boirac) Two Volumes 2.50
Dictionnaire Esperanto-Francais .60
Du Mil Novaj Vortoj (Boulet)45
Universala Vortaro (Zamenhof)..... .30

LITERATURE AND DRAMA

A B C (Orzeszko-Ender).... .15
La Abatejo de Westminster (Irving-O'Connor)15
Advokato Patelin (Evrot)..... .25
Aladin, au La Mirinda Lampo (Cox).... .20
Aladino kaj Palomido (Maeterlinck-Eliot)25
Ama Biletto (Balucki-Ender)..... .15
Anatomia Vortaro (Medicina Esperantista Grupo)45
Angla Lingvo Sen Profesoro (Bernard-Moch)30
An Hour of Esperanto (Cart-J. B. and M. Cox)20
La Antaŭdiro (Charles Stewart)20
Aoro (Esperanto Stenography)15
Aspazio (Svjentokovski—L. Zamenhof).. .75
La Avarulo (Moliere-Sam Meyer)..... .25
Aventuroj de la Kalifo (Cox)..... .15
Barbiro de Sevilla (Beaumarchais-Meyer) .30
Bardell Kontraŭ Pickwick (Dickens-Morrison)20
Boks kaj Koks (Morton-Stewart)..... .20
Bona Sinjorino (Orzeszko-Kabe)10
Brazilio (Backheuser)35
Bukedo (Lambert)..... .65
Cent Dek Tri Humoraĵoj (Loira)..... .15
Cikado ĉe Formikoj (Labiche kaj Legouve)20

OFFICIAL PART

**ESPERANTO ASSOCIATION
OF NORTH AMERICA**

Central Office: Washington, D C.

NEW ENGLAND

New England bids fair to continue to hold first place in the Esperanto ranks in the United States. For the past two years this division has held nearly one-fourth of the entire membership of the Association. The returns for October, 1910, the first month of the new fiscal year, show that about one-half of last year's members have already renewed and that a large number of new members have been secured.

Portland, Maine, reports the beginning of new well-filled classes. One class, conducted by Mr. Herbert Harris, is of special interest. Six boys and six girls have been chosen from the high schools by the principals and Mr. Harris is giving them after-school instruction in Esperanto, in which he will be able to demonstrate that not only will this extra work not retard them, but that it will be a positive benefit in their other studies.

The Boston Society is flourishing. One new class of beginners started in the later part of October with sixty members. A class at the Y. M. C. A. has also been advertised. A new addition to the Massachusetts branch of the official family of Esperanto societies is the Worcester County Esperanto Society, from which big things are expected during the coming year.

Vermont seems at last to have found the desired organizer in Mr. Jno. L. Stanyan of Montpelier. Mr. Stanyan is a new convert, but appears to be about to put some of the older ones to shame, both for his work in propaganda and his rapid grasp of the language. He has been made the Vice-President for Vermont of the New England Esperanto Association.

Providence, Rhode Island, is still emphatically on the map of the Esperanto Association of North America, and the secretary reports that an attempt will be made this year for the enactment of a bill similar to that passed by the legislature of Maryland.

NEW YORK

The Esperantists of New York City, Brooklyn and Long Island were called together on Monday, October 24, for the purpose of organizing the Southern District of New York, Esperanto Association of North America. The meeting, opened by Mr. Henry D. King, General Councilor, was well attended, and there is every indication that a thorough campaign is about to be carried on in the largest and most cosmopolitan city of the country. Mr. James F. Morton, Jr., was chosen president, and Mr. Roger P. Heller secretary, of the district.

The General Councilor has appointed, as Assistant Councilors, Mr. Ernst R. Terrell of Herkimer, for the Northern District, and Mr. James F. Morton, Jr., for the Southern.

PENNSYLVANIA

As during past years, Pennsylvania is a close second to New England in point of membership, and with the present strong and united front may make it difficult work for New England to continue in the first place.

The Third Annual Meeting of the Pennsylvania Esperanto Association was held in Philadelphia on October 29. The program arranged by the Philadelphia Esperanto Society occupied three days. On Friday, October 28, the Society held at the Windsor Hotel its regular monthly Baréo, to which the visiting delegates were invited. On Saturday, the 29th at 2 p. m. the Pennsylvania Esperanto Association met in the Commercial Museum. The following officers were elected to serve for the ensuing year:

President, Mr. Charles R. Ege, of Philadelphia.

1st Vice President, Mr. J. N. Wilson, of Erie.

2nd Vice President, Mr. H. M. Hoke, of Harrisburg.

Cor. Sec'y and Treas., Mr. John M. Clifford, Jr., of Pittsburg.

Recording Sec'y, Dr. Joseph H. Noble, of Philadelphia.

Resolutions commending the work of the general officers of the Esperanto Association of North America, were passed. After the meeting, the delegates spent the remainder of the afternoon in looking through the Museum.

In the evening at 8 o'clock a public meeting of the Philadelphia Esperanto Society was held in the Commercial Museum. Addresses were delivered by Mr. John J. Macfarlane, Mr. Charles R. Ege, Mr. Lewis B. Luders, Dr. Henry Leffman, Mr. Henry W. Hetzel and Mr. J. D. Hailman. Miss Margaret A. Maisch gave two readings in Esperanto.

A course in Esperanto will be started in East Liberty Academy, Pittsburg, on the first of February, in which the students will be given credit as for any other language. The President of the University of Pittsburg has expressed the desire to have a course of Esperanto in the University and has requested the Pittsburg Esperanto Society to supply him with a teacher. A number of prominent business men are joining the Pittsburg Society, the local papers are giving the subject of Esperanto much space, and much interest is being aroused.

SOUTHERN DIVISION

Miss Amelia W. Reid of Augusta has been appointed State Secretary for Georgia. Dr. W. J. Burdell of Lugoff, South Carolina, a member of the State Board of Health, has been appointed Medical Secretary for the Southern Division, and Mr. William McGovern, Secretary for Young People. Due to the untiring efforts of the General Councilor for the Southern Division, Mr. Virgil C. Dibble, Jr., over one-half of last year's membership had been renewed during October and a number of new members enrolled. This division has a larger proportion of educators among its members than has any other.

TREASURER'S ACCOUNT

The following is the account of receipts and expenditures during the month of October, 1910:

Received	
Membership fees	\$ 67.50
Examinations	3.30
Sustaining Members	36.00
Cash on hand October 1st	11.56
Total receipts	\$118.36
Expenditures	
Postage	\$ 41.70
Examinations	1.50
Printing	28.49
Office rent	12.50
Typewriter rent	3.00
Stenographer	23.50
Extra assistant	2.25
Cash on hand Nov. 1st	5.42
Total	\$118.36

CONGRESS ACCOUNT

In addition to those mentioned in the last number, the following contributions to the congress deficit are acknowledged: \$1.00 each from Mr. N. S. Guimont, Miss Eva McCarthy, Mr. C. R. Linfoot, Mrs. Mary J. Moss, Mrs. Robert Moss, Dr. E. E. Haynes, Miss E. Louise Patterson, Mr. George R. Drake, Dr. F. H. Loud, Miss Emelyn Tobey; fifty cents each from Mr. Wyatt Rushton, Rev. C. D. Blaker.

Some items were omitted from the first hastily prepared report, and some items which could only be estimated in time for the October number were inexact, for example, the Central Office in Paris later reported only \$164.80. The total receipts, including the contributions so far received and \$40 still due for advertising in the congress book, will be \$2,723.58; the total expenditures, \$2,896.92. Deficit still remaining, \$173.34. Itemized account will have been sent to each guarantor before this appears.

SUSTAINING MEMBERS

During October the following enrolled or renewed as Sustaining Members:

Virgil C. Dibble, Jr., second sustaining membership.

Mr. J. D. Hailman, Pittsburg, Pa.
Mr. E. F. Dow, West Newton, Mass.
Dr. W. J. Burdell, Lugoff, S. C.
Mr. Jno. L. Stanyan, Montpelier, Vt.

PASSED ADVANCED EXAMINATION

Atesto pri Kapableco

Miss E. W. Weems, Baltimore, Md.
Miss Gertrude E. Morse, Portland, Me.
Mr. J. Dejung, Jr., Rhinelander, Wis.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION

Atesto pri Lernado

Mrs. E. W. Goodell, Worcester, Mass.

ASSIST WITHOUT EXPENSE

Without a cent of expense there are many ways in which you can assist materially in the work of propaganda for which the Esperanto Association of North America was organized. One way is to make it a point to interest at least one new person in Esperanto every few days; tell him just what Esperanto is, especially remove from his mind that idea held by so many, that Esperanto in some way is to take from him and his children the language which he has received as a heritage from his ancestors. Then hand him one of the new applications of membership, on which are outlined the aims and plan of the Association. It will be noted that on this application is a line for the crediting of the application to you, and at the end of the year the names of those whose names appear most often will be announced.

Another method, and one which it is especially desired to bring to your attention at this time, is to subscribe for your regular

magazines through the Secretary of the Association. Practically every one of you either subscribe for, or obtain from the news stands regularly, one or more of the standard magazines, such as Hampton's, Everybody's, McClure's, American, Saturday Evening Post, etc. These magazines will all allow a commission to the one who acts as agent for them, and if the Secretary of the Esperanto Association of North America receives and sends in these subscriptions, the commissions will be placed in the treasury for propaganda. PLEASE BEAR THIS IN MIND. Make up your minds what magazines you are going to have next year, and send the subscription price, with date you wish to begin, to The Esperanto Office, Washington, D. C.

PROPAGANDILOJ

The Esperanto Association of North America on the first of November published the first of what is to be known as the "Esperanto Herald." This first number is a sixteen page leaflet, of the size which will readily go in a business envelope, on "Esperanto and Its Educational Value." It presents in clear, concise and convincing form the arguments in favor of the introduction of Esperanto into the schools and colleges of the country. A copy of this has been sent to every Esperantist on the mailing list of the Association, and will be sent to any others who will send name and address to The Esperanto Office, Washington, D. C. It is hoped that the Esperantists will purchase these in quantities to send to the educators of their districts. Prices are placed at cost of printing and mailing, ten copies, fifteen cents; fifty copies, sixty cents; one hundred copies, \$1.00; five hundred copies, \$4.00. Application has been made for entry in the Washington Post Office as second-class matter. If this is granted, the "Esperanto Herald" will appear monthly, dealing in each issue with some phase of Esperanto, and one copy each month will be sent free to each member of the Association.

The Association has also prepared an enclosure slip, entitled "Have You Ever Looked Into Esperanto," which every Esperantist should place in the envelopes with his business and personal letters. These may be obtained from The Esperanto Office at fifteen cents for one hundred, sixty cents for five hundred, \$1.00 for one thousand.

A WORD OF WARNING

Within the past few weeks a number of Esperantists have received circulars purporting to announce the formation of a proposed organization, which, it would seem, is to replace the "dying" Esperanto Association of North America, engage in the Esperanto publishing and bookselling business on a far larger scale than was ever expedient or possible for already established firms such as the American Esperantist Co., the Fleming H. Kever Co., etc., to conduct a propaganda lecture bureau and correspondence school, and various other interesting features, the grandiose scale of all this being suggested by the statement that the "school alone should net \$10,000 to \$20,000 to put into propaganda work along other lines," also by the assurance that the work will be done by non-salaried (therefore irresponsible) officers, although we are also assured that all the "expenses" connected with running this remarkable organization are going to be paid.

Some of the Esperantist public may not at first recognize the "wolf in sheep's clothing," or note the gross misrepresentations made, and may not be able to investigate the personnel of the "committee" of the proposed organization, whose headquarters, curiously enough, seem to be already established, being announced on the envelopes as Dayton, Ohio (such a flourishing Esperanto centre that it contains one known Esperantist, the "secretary of the committee"). Therefore it may be well to note that of the five "formerly" officers of this committee, there is good and sufficient reason for this, ranging all the way to expulsion from the office named; that some are claiming titles of offices of the Esperanto Association of North America, in which they failed lamentably to accomplish anything at all. One woman in the list has been notorious for years for her insulting letters to three wholly distinct organizations which were aiding the Esperanto cause while she hurled abuse at them.

END OF OFFICIAL PART

K R O N I K O

The Movement Abroad.—One of the most hopeful signs in the Esperanto movement abroad is the fact that the controversial character of the thing is being abated and the practical side developed. There were years and years of argument, in which every sort of objection, from that of anti-patriotism to unpronouncability, was met and overcome. Two years ago there developed the possibility of a split among the Esperantists over the proposal of wholesale changes by the Delegation representing the language Ido. For a year the controversy raged with forensic fury, the Idists making a noise out of all proportion to their numbers, and journals which looked with disfavor on the whole movement losing no opportunity to ridicule both Ido and Esperanto. Now, the Esperantists, the public and the Idists have tired of the debate, and Esperanto is turning itself to practical things, with the result that a general and substantial advance is being made. A letter from Paris says that seventy classes are being taught there, and that 5,000 posters on the bill boards tell about them. So much for Esperanto in the home town of the Ido split, which has proven to be a very small and hopeless splinter. In Germany the situation is even more gratifying. Clubs and courses are everywhere. One Esperanto journal has over 6,000 circulation. The Universal Esperanto Association, a society which devotes itself not to propaganda, but wholly to practical demonstration and use of Esperanto, is growing in popularity and utility all over the world. And the movement is gathering new momentum in England and America. Practical people of the three great languages (English, French, German) are behind the movement, putting time, money and enthusiasm into it. Esperanto has survived indifference and ridicule, opposition and vituperation, and internal dissension. The prophet is rash or ignorant, and perhaps a good deal of both, who foretells its demise.

Traveling a Pleasure in Esperantoland.—Several Esperantemaj citizens of Edinburgh, Scotland, made good use of Esperanto during their vacation months. They traveled about on the continent and wherever they found Esperantists they were well received. For example, Mr. Esson walked about through Germany and France, Mr. Ford had a satisfying experience with Esperanto in Hamburg and Copenhagen, while Mr. Wright visited Denmark, and Miss Munro visited Bonn, according to the British Esperantist. Traveling,

an international language and hospitality, form a good triple alliance.

Esperanto at Sea.—The Esperanto clublet springeth as a flower everywhere, yea even in the midst of the sea it blossometh. **La Esperantista Marista Ligo** budded forth on board the good ship *La Touraine*, (bound from New York to Havre), while in latitude 44—15 north and longitude 56-50 west, Saturday, August 27, 1910. The club was fully organized, having a president, vice-president, secretary and other officers, and one member. It met daily four times and—then the steamer arrived in port—"and further deponent sayeth not." The secretary of the above club reports in *Revue* that an earlier club, *Stelo de l' Maro*, was formed on board the *Orsova* while on the way from Freemantle (East Australia) to London, England, and succeeded well.

Esperanto As An Introduction to French in Turkey (?)—*La Movado* (Paris, France), for October, gives a story bordering on the fairy order, under the heading, "How They Write and Speak the Portuguese Language in Turkey." *Movado* explains how it came about that all the residents, or at least all the young residents, in the little town of Aidin, Turkey, know and use Esperanto. A professor, so the story runs, tried to teach French to the natives, but with such poor success that he proposed to teach them "Portuguese" as an introduction to French,—the professor's "Portuguese" being the rose Esperanto under another name. The visiting inspector came along some time after, found the pupils unusually proficient in French and congratulated the professor accordingly. The latter, saying nothing about the method he had used with such signal success, took the occasion to speak about Esperanto, praising the simplicity and utility of that language. The inspector replied immediately that "Esperanto is an absurdity and one should pay no attention to it!" The professor did not insist, but continued to teach French by the way of "Portuguese." And that is the reason why one hears *nian karan lingvon* spoken on the streets of Aidin, Turkey, and why we wonder where the fairies make their home, in Turkey or in France.

Esperanto in Business.—*La Movado*, in its October number, prints a whole page of names and addresses of firms in Paris who use Esperanto, classified according to business, and including a great variety of articles of merchandise. The printed portion of the page covers 9x11 inches, and the type used is about

the same as used by the Amerika Esperantista in its book-lists. This is but another evidence that our cousins across the water are taking notice of Esperanto.

Esperanto in Schools of Lille, France.—The city of Lille, France, has been teaching Esperanto in its first grade elementary and first grade superior schools since 1907. Each year, between 400 and 500 boys and girls, from 12 to 15 years of age, take a voluntary examination. The examination consists of translations from French and Esperanto, reading aloud and various explanations. Whoever fails to attain the verdict *Tre bone* can try again the following year. The judges of the examination are chosen from the instructors and other Esperantists, all holders of diplomas and are under the direction of the inspector. In the last examination (July 22, 23), 10 girls' schools and 12 boys' schools, 22 in all, presented 445 candidates, of whom 397 were successful and received diplomas.

En Usono.—Kiel oni diris en tiu ĝi revuo antaŭ kelkaj monatoj, la ideo de internacia lingvo ne estas stranga al la plimulto el la usonanoj. Multaj estas, kompreneble, indiferentaj aŭ malaprobas la projekton. Kontraŭe, multaj forte aprobas Esperanton, bone komprenas ĝian celon kaj principojn, kaj volas, ke oni instruu ĝin en lernejoj. Kvankam la ordinara amerikano ne ŝatas studadon kaj tute ne studas de la momento kiam li sin trovas libera ekster la pordoj de la lernejo, mirinda nombro el ni estas iom studinta Esperanton, kaj tiu fakto nur pruvas, ke multe pli granda nombro havas por ĝi fortan intereson. En la nuna momento, post la Kongreso, la ĵurnaloj pli ol ordinare donas al Esperanto atenton, kaj centoj da novaj varbitoj aliĝas al la movado. Iom maloportuna estas proveto stariĝi novan propagandan asocion, sed el tio la plej videbla rezultato estas pli granda fido al la nuna ekzistanta asocio kaj pli forta volo je ĝiaj anoj subteni kaj kreskigi ĝin. La oficiala organo de la movado, kiu dum tri jaroj havis neniam malpli ol 2,200 abonantoj, nun rapide gajnas pli multe. Unu granda firmo eldonanta lernolibrojn por lernejoj ĵus eldonis novan esperantan lernolibron, kaj alia estas projektita por baldaŭ apero. Multaj ĵurnaloj kiuj ĝis la nuna ĵaro rifuzis artikolojn pri Esperanto nun akceptas ilin. La oficejo de Amerika Esperantisto, ĉefa propaganda centro por Usono, ricevis dum la lastaj du monatoj pli ol dek mil petojn pri esperantaj libretoj, ktp., kiun ĝi disdonas senpage.

Colorado Springs.—La Esperanta Societo de tiu urbo havis oficialan kunvenon en Oktobro kaj elektis kiel estrojn: Prof. Walter N. Head, prezidanto; Sinjorino B. B. Grover, vic-prezidanto; Fraŭlino Pearl B. McMillan, sekretariokasisto; Sro. Wm. N. Birchby, historiisto; Sro. C. S. Robbins, ekspertizisto. Oni regalis

la societanojn per frandaĵoj kaj glaciaĵo en la hejmo de Fraŭlino McMillan, kie okazis la kunveno. Ĉirkaŭ tri dek ĉeestis, kaj dum la sekvonta jaro klubo esperas fari multan progreson en sia uzado de la lingvo, kaj ĝui samtempe plezurajn vesperojn.

Sinjorino Mantell.—La edzino de la fama aktoro, Robert Mantell, estas fervora Esperantistino. Dum la ludado de Sro. Mantell en Detroit, Dro. kaj Sinjorino Yemans vizitis ŝin kaj trovis ŝin tre entuziasma pri la internacia lingvo, eĉ kvankam ŝi ankoraŭ ne tro bone ĝin parolas.

Detroit.—Tiel progresas Esperanto, ke unu ĵurnalo devas presi seriozan artikolon argumentan kontraŭ la enkonduko de la lingvo en noktajn lernejojn. Oni vere incitas la bestojn! La 21'an de Oktobro okazis kunveno en la auditorio de la Kristana Unuiĝo por Junaj Viroj, je kiu Dro. Yemans faris interesan paroladon al granda aŭdantaro. La Detroit Free Press, la ĵurnalo kiu atakis la planon instrui Esperanton en la lernejoj, presis bonan leteron kiu frakasis la argumentojn de la redaktoro.

Canada.—Sro. Ellwood Wilson, el Grand Mere, Quebec, presigas artikolon pri Esperanto en la Engineering News.

Boston.—La Esperanta societo de Bostono ricevis proponon de Sro. W. L. Church, ke li donos por elspezoj de la societo tri cent dolarojn, kondiĉe ke la societanoj donu tiom. Du aliaj anoj de la societo donis du el la tri cent, kaj la trian oni baldaŭ ricevis, tiel ke la societo komencis sian aŭtunan propagandan laboron kun la sumo da mil du cent spesmiloj havebla por elspezoj. Finance kaj spirite la Bostona societo estas tre, tre vigla. Lastan someron, dum la nacia kunveno de edukistoj, ĝi faris grandan ekspozicion kaj multe propagandis. Nun ĝi havas konstantan komitaton kiun oni nomas "La Komitato por la 1915a," kio signifas la celadon de la urbo al granda ekspozicio en tiu jaro.

New York.—Oni havis grandan kunvenon dum Oktobro, ĉe la aŭlo de la Virina Laborista Ligo. Oni faris grandajn planojn por la propagandado. Kiel estrojn oni elektis: James F. Morton, prezidanto; Dro. A. A. Brill, vic-prezidanto; Roger Paul Heller, sekretario, Nro. 18 Okcidenta 104a strato. Jam kelkaj grupoj fondiĝis en la granda urbo, kaj la societo havos la servojn de kelkaj eminentaj membroj kiuj estas talentaj paroladistoj por la propagando, inter ili: James F. Morton, advokato; Dr. Brill; Prof. Josefus Chant Lipes, prezidanto de privata kolegio; Prof. W. Frederick Keeler, eminenta propagandisto kaj edukisto en aliaj aferoj krom Esperanto. Prof. Keeler donacis la uzadon de Berkeley Hall por la Esperantistoj, kiuj devas peti la sekretarion por sciigoj pri datoj.

INQUIRIES BY THE HUNDRED

THE readers of *Amerika Esperantisto* have often been told that there are thousands of people in America wanting to know more about Esperanto if they can find out where to get the information. Naturally, the person who doesn't know and wants very much to know, usually writes and asks the editor of his favorite publication. This editor is busy and can't look it up. So when he has politely called to his attention our offer to send *free* a booklet on the language, to any reader of his who will ask for it, stamp enclosed, his first impulse is to publish this information. If he doesn't, it is usually for lack of space. If his attention is called to the matter again, or three or four times, it becomes more important to him and he finds the space. Since the list printed in our November issue, the following papers have published our offer:

Camden Herald
 Journal of Osteopathy
 Fredonia Censor
 Manchester Minor
 Christian Advocate, New Orleans
 York Gazette
 Rockland Opinion
 Blair Pilot
 Truth Seeker
 Weekly Chat, Brooklyn
 Standard Union
 Oblong Oracle
 Union Register, Mt. Gilead, O.
 American Grocer
 Commercial West
 Gazette, Hanover, Pa.
 Enterprise, Alto Pass, Ill.
 American Journal of Clinical Medicine
 Lewis Press
 People's Pulpit
 Lookout
 Free Thinker
 Montpelier Morning Journal
 Silver Cross
 Atlanta Journal
 Atlanta Georgian
 Marietta Journal
 Public, Chicago
 Chicago Tribune
 Halifax Herald
 Gazette, Hardwick, Vermont.
 The Spice Mill, New York
 The Public, Chicago
 Lifeboat, Aurora, Illinois
 Fitchburg Daily News.

You can help in this by sending copies of our offer, with a very brief personal

note, to editors of publications which you read. Herman J. Westwood of Fredonia and Geo. R. Drake of Buffalo each took the trouble to write to the Buffalo papers. Result: Every daily paper in Buffalo published the offer, and several hundred people in western New York received at their request an Esperanto booklet and will receive two letters urging them to take up the study and form a club.

Robert R. Wellons of Marietta, suburb of Atlanta, Ga., wrote to four local papers. Three of them published the letter, and we shall send at Mr. Wellons' request quite a list of his neighbors who are interested in Esperanto.

Somebody who was interested sent a note to the *Chicago Tribune*. Our first communication had passed them by, but when the matter was called up a second time by this friend of ours, they published the letter, and four or five hundred people in Chicago wrote in to know something about Esperanto.

So it is. When you write five letters, do not expect more than one to receive attention, but remember that that one, *it lands*, brings good results. So write your big papers, and all the big magazines you read, and tell them about our free distribution of Esperanto booklets. Write briefly, somewhat like this, but do not copy these words:

Dear Sir: In common with several thousand others in America, I am much interested in Esperanto. There must be very many of your readers who desire definite information about this language. The movement has a propaganda center in Chicago, where booklets may be obtained on request. The enclosed letter has been published in over 150 daily newspapers and magazines. I am a constant reader of your paper, and if you can find space to publish this or an extract from it, will consider it a favor to be reciprocated as occasion may render possible.

Try this on every paper you know. Here is a copy of *our* letter, and we will send you as many additional copies as

you will agree to circulate, with a *personal* letter from yourself. Don't forget the personal letter, as it is precisely that which redeems the communication from the waste-basket and forces it upon the attention of the editor:

To the Editor: Doubtless you have long ago formed your opinion as to the merits of Esperanto, the international language. I hope that it is favorable; but as there is much irresponsible criticism of Esperanto, especially on occasion of the international convention in

Washington, I want to offer an opportunity for every thinker to judge for himself. I have had prepared 100,000 brief grammars of Esperanto in pamphlet form, and will send one free to any person who is sufficiently interested to ask for it, enclosing stamp for reply. I think it really due to this great movement for an international auxiliary language, which now embraces fifty nations in its scope, that you publish this letter, so that your readers may have the opportunity of judging for themselves.

Very cordially,

Arthur Baker,

Editor Amerika Esperantisto.

700 E. Fortieth St., Chicago.

FOR BEGINNERS

ESPERANTO KAJ KONKOLOGIO DE LEHMAN WENDELL

KONKOLOGIO, aŭ la scienca studado de konkoj, kvankam unu el la plej interesaj el ĉiuj studoj estas tiel malmulte komprenata de la ordinara individuo, ke li malofte donas al ĝi seriozan penson, kaj li konas malmulton pri la kreskado kaj loĝejo de la humila molusko.

En ĉiu bosko kaj lageto kaj rivereto oni trovas milojn de ĉi tiuj interesaj estaĵoj, dum la maro estas plenplena je moluskoj de ĉia grandeco kaj formo kaj koloro. Kelkmultaj el ĉi tiuj estas mikroskopaj, dum aliaj atingas gigantajn proporciojn; kelkmultaj estas preskaŭ nevideblaj tiel malhelaj estas iliaj koloroj, dum aliaj superas la ĉielarkon laŭ brileco.

Estas la espero de ĉiu konkologiisto kolekti konkojn el fremdaj landoj, sed tial ke ĉi tio, ordinare, estas kaj multekosta kaj malfacila entrepreno li ofte devas kontentigi sin per malgranda loka kolekto. Per Esperanto, tamen, multaj el la malfacilaĵoj de la kolektisto malaperas. Li tuj eblas korespondi kun iu lando de la mondo, kaj per tre malgranda elspezo li povas akiri bonegan kolekton.

ESPERANTO AND CONCHOLOGY BY LEHMAN WENDELL

CONCHOLOGY, or the scientific study of shells, though one of the most interesting of all studies, is so little understood by the ordinary individual that he seldom gives it a serious thought, and he knows but little regarding the growth and abode of the lowly mollusc.

In every wood and pond and stream one finds thousands of these interesting creatures, while the sea abounds with molluscs of every size and shape and color. Some of these are microscopic, while others attain gigantic proportions; some are almost unnoticeable so sombre are their colors, while others surpass the rainbow in brilliancy.

It is the hope of every conchologist to gather shells from foreign countries, but since this, under ordinary conditions, is both an expensive and a difficult undertaking, he has often to content himself with a small collection. With the aid of Esperanto, however, many of the difficulties of the collector disappear. He is at once able to correspond with any country in the world, and with a very small outlay he can acquire an excellent collection. The writer began to use Es-

La skribinto komencis uzi Esperanton por tiu ĉi celo nur antaŭ mallonga tempo kaj li jam ricevis konkojn el Palestino, Hispanujo, Portugalujo, Austrio, Madejro kaj Nov-Zelando. La plejmulto de ĉi tiuj konkaj tute malsimilas tiujn trovatajn en nia lando, kaj tial ke ilin sendis amikoj ili estas duoble interesaj.

Ni ne tie ĉi povas doni detalan aŭ sciencajn priskribojn pri ĉi tiuj specimenoj, ĉar ne nur mankas al ni spaco, sed la celo de ĉi tiu gazeto malpermesas la uzadon de tro multe da sciencaj nomoj. Ni tial nur mencios, laŭ mallonga kaj nesciencia maniero kelkajn el la interesaj aferoj pri la fremdaj kolektoj.

Komparante la specimenojn el Eŭropo oni rimarkis ke unu speco sin trovas en ĉiuj kolektoj. Tio ĉi estis interesa eltrovo, kaj por havigi al si klarigon la skribinto sin turnis al lernolibro pri Konkologio. Li tiam trovis ke ĉi tiu speco estas enlandulo de Kaspia Maro kaj estis eltrovita de Pallas en la jaro 1769 ĉe la enfluo de Volgo Rivero. Poste ĝi troviĝis en la riveroj fluantaj en Nigran Maron, kaj el ĉi tiuj ĝi transportiĝis en la riverojn de Germanujo per la boatpontaroj dum la Napoleonaj militoj. En 1824 ĝi eniriĝis en Anglujon per fremdaj lignaĵoj, kaj nun ĝi troviĝas en preskaŭ ĉiuj partoj de Eŭropo. En Londono ĝi preskaŭ fariĝis ofendaĵo, tial ke ĝi eniris la tubojn kiuj liveras al la urbo akvon.

Alia interesa specimeno estas la *Pecten*, plej belega konkaj trovita en ĉiuj maroj de la mondo. Laŭ formo ĝi multe similas al ventumilo, kaj tial ofte estas nomata "ventumil-konko." Ĝiaj koloroj estas tiel helaj kaj diversaj ke ĝi estas la plezurego de ĉiuj konkologiistoj, kaj ĝi estas avide serĉata de ĉiuj kolektistoj. En antikvaj tempoj ĉi tiuj konkaj estis nomataj "Pilgrimaj Konkaj," pro tio ke la pilgrimoj de la mezaj jarcentoj per ili ornamis siajn vestojn. Tiel ĝenerala estis la kutimo, ke kiam en la fruaj tagoj de la scienco, la troviĝo de kelkaj el ĉi tiuj konkaj en Alpoj estis citita kiel pruvo pri la biblia enskribaĵo pri super-

peranto for this purpose only a short time ago and he has already received shells from Palestine, Spain, Portugal, Austria, Madeira and New Zealand. Most of these shells are entirely different from those found in our (own) country, and since they were sent by friends, they are doubly interesting.

We can not here give a detailed or scientific account of the specimens, for not only is space lacking, but the scope of this magazine forbids the use of too many scientific names. We shall, therefore, merely mention in a brief and unscientific manner some of the interesting things concerning the foreign collections.

Comparing the specimens from Europe, it was found that one species was common to all. This was an interesting discovery, and for a solution of the problem the writer turned to a textbook on Conchology. He then found that this species is a native of the Caspian Sea, and was discovered by Pallas in 1769 at the mouth of the Volga River. Later it was found in the rivers flowing into the Black Sea, and from there it was transported into the rivers of Germany by the pontoon trains during the Napoleonic wars. In 1824 it was introduced into England by means of foreign timbers, and now it is found in almost all parts of Europe. In London it has almost become a nuisance, as it has obtained entrance to the pipes which supply the city with water.

Another interesting specimen is the *Pecten*, a most beautiful shell found in all the seas of the world. In shape it closely resembles a fan, and hence is often called the "fan-shell." Its colors are so rich and varied that it is the delight of every conchologist, and it is eagerly sought for by all collectors. In olden times these shells were known as "Pilgrims' Shells," from the fact that pilgrims of the middle ages ornamented their clothing with them. So general was the practice that when in the early days of science, the finding of a few of these shells in the Alps was cited as a proof of the biblical record of the flood,

akvego; la skeptikuloj respondis ke ĉi tiuj estis nur konkoj perditaj de pilgrimoj revenintaj el Sankta Lando.

La specimenoj el Palestino estas eble la plej interesaj, ĉar ili venis el la malproksima historia lando de Kristo. En tiu ĉi kolekto sin trovas konkoj el Jordano, kaj el la riveretoj fluantaj en Mortan Maron; ankaŭ land-konkoj el Betlehemo, el Libano, el la vojo kondukanta al Jeriko, kaj el Judujo.

La plej diversaj kiel ankaŭ la plej plena kolekto venis el Hispanujo. Jen estas beletaj land-konkoj, kuriozaj konkoj el la Hispanaj riveroj, kaj belegaj konkoj el la maro. Unu el ĉi tiuj, ordinare nomata la purpura konko, estas fama pro la hela purpura fluidaĵo kiun la estaĵo eligas, kaj kiun en antikvaj tempoj estis uzata kiel tinkturo. La fluidaĵo havigita el la estaĵo estis miksitita kune kun akvo kaj sodo, kaj tiam elmetita en la sunlumo ĝis la ĝusta koloro havigis. Estas dirita ke lano kolorigita per tiu ĉi fluidaĵo havis valoron po du cent dolaroj por ĉiu funto.

Alia interesa specimeno el la Hispana marbordo estas la *Pinna*. Unu speco, kiu atingas longecon da du futoj, ŝpinas amason da delikataj silkaj fadenoj per kiuj ĝi alligas sian konkon al iu solida objekto. La Italoj kolektas tiujn ĉi fadenojn kaj teksas ilin kune kun silko, el kiu ili fabrikas diversajn vestaĵojn. La *Pinna* ofte havas kiel gaston malgrandon krabon, kiu loĝas en la konko sen ia ŝajna senkorforteco al la molusko. Aristotelo, la Greka filozofo, tion ĉi eltrovis kaj nomis ĝin *Pinnotheres*, aŭ *Pinna-guardanto*, pensante ke la krabo interligiĝis kun la *Pinna*.

Ni povus daŭrigi ĉi tiun rakonton ne-definite ĉar la nombro da konkoj estas legio, kaj ŝajnas ke ĉiu havas historieton propran; sed la spaco al ni donita jam estas uzita kaj pro tio ni devas konkludi. Estas nia espero, tamen, ke spite nia mallonga kaj necese nekontentiga priskribo ni, almenaŭ parte, jam konvinkis la leganton pri la valoro de Esperanto.

the sceptics replied that these were merely shells lost by pilgrims returning from the Holy Land.

The specimens from Palestine are perhaps the most interesting because they come from the faraway historic land of Christ. In this collection are shells from the Jordan, and from the rivulets flowing into the Dead Sea; also land shells from Bethlehem, from Lebanon, from the road leading to Jericho, and from Judea.

The most varied as well as the most complete collection comes from Spain. Here are handsome land shells, curious shells from the Spanish rivers, and beautiful shells from the ocean. One of these, commonly called the purple shell, is famous because of the rich purple liquid which the animal exudes, and which in ancient times was used as a dye. The liquid obtained from the animal was mixed with water and soda, and was then exposed to the sun until the proper hue was obtained. It is said that wool dyed with this liquid was valued at two hundred dollars per pound.

Another interesting species from the Spanish coast is the *Pinna*. One species, which attains a length of two feet, spins a mass of fine silken threads by which it moors its shell to some solid object. The Italians gather these threads and weave them with silk, from which they manufacture various articles of wearing apparel. The *Pinna* frequently entertains a guest in the form of a little crab, which lives in the shell without any apparent discomfort to the mollusc. Aristotle, the Greek philosopher, discovered this and gave it the name of *Pinnotheres*, or *Pinna-guardian*, believing that the crab had formed an alliance with the *Pinna*.

We might continue this narrative indefinitely, for the number of shells is legion, and each one seems to have a little history of its own; but the space allotted to us has already been used and we must therefore conclude. It is our hope, however, that in spite of our short and necessarily unsatisfactory description we have, at least partly, convinced the reader of the value of Esperanto.

INTERNACIAJ SERVOJ PER
ESPERANTO

EN PITTSBURGH estas kelkaj fervoraj Esperantistoj kiuj ĉiam insistas, ke oni montradu la praktikan utilecon de la internacia lingvo per efektivaj faroj, tiom kiom per paroloj. La sekvantaj leteroj kaj tradukoj publikigis antaŭ nelonge un la *Pittsburgh Sun*, kaj estas nur parto el multe da samspeca reklamado por Esperanto farata de la Esperantistoj de Pittsburgh. La unua estas respondo al demanda letero de komerca firmo pri respondecado de nova kliento, kaj la aliaj du sin klarigas kiel parteto en la eterna kortuŝanta dramo de gepatroj kaj forestanta filo.

Guadalajara, la 18'an de Oktobro, 1910a.

Al Sro. _____
Standard Underground Cable Co.,
Pittsburgh, Pa., E. U. A.

Kara sinjoro,

Respondante vian ŝatindan leteron de la 4a., nuna monato, mi rapidas skribi, por ke via firmo profitu la informojn de vi petitajn.

Sro. B, kiun koncernas via demando, estas bone konata kiel honesta komercisto, kvankam li ne havas grandan kapitalon.

Sro. B. estas vendisto de ĉiuj elektraĵoj utilaĵoj, kaj lastatempe li efektivigis bonajn operaciojn. Lia magazeno estas sur la ĉefa strato de ĉi-tiu urbo.

Mia informo estas tute senpartia, ĉar mi ne havas alian intereson ol certigi la utilecon de nia kara lingvo en la praktikaj interrilatoj de komercistoj.

Se en via urbo estas kelkaj firmoj aŭ privatuloj, kiuj dezirus uzi nian Esperanton por praktikaj informoj, mi estas ĉiam preta plenumi per Esperanto, kaj tute senpage, iliajn dezirojn.

Ĉar mia opinio ne estas nur privata, sed ankaŭ bazita sur komerca kredo, mi permesas la presadon de mia letero, se ĝi estas sufiĉe interesa por la negocistoj kaj Pittsburghaj ĵurnaloj.

Alvoku ĉiujn profiti la praktikajn servojn de Esperanto.

Kun alta estimo, mi restas sincere, via,
.... A. Gomez-Cruz.

INTERNATIONAL SERVICE
THROUGH ESPERANTO

IN PITTSBURGH are several Esperantists who always insist that we show the practical utility of the international language by actual deeds as well as by words. The following letters and translations were published not long ago in the *Pittsburgh Sun*, and are only part of much advertising of the same kind accomplished for Esperanto by the Esperantists of Pittsburgh. The first is a reply to a letter of inquiry from a commercial firm concerning the responsibility of a new customer, and the other two explain themselves as a little part of the eternal heart-throb drama of parents and the absent son.

Guadalajara, Oct. 18, 1910.

Mr. _____
Standard Underground Cable Co.,
Pittsburgh, Pa.

Dear Sir—Answering your valued letter of the 4th inst., I hasten to write, in order that your firm may make profitable use of the information requested by you.

Mr. B., concerning whom you have asked, is well known as an honest merchant, although he has not a large capital.

Mr. B. sells all electrical appliances, and lately completed some good contracts. His store is on the principal street of this city.

My information is completely impartial, for I have no other interest than to demonstrate the use of our language in practical commercial relations.

If in your city there are any firms or private persons who would desire to use our Esperanto for practical information, I am always ready to fulfill, by means of Esperanto, and wholly without pay, their desires.

Because my opinion is not only private but also based on public credit, I will allow the printing of my letter, if it is of sufficient interest to business men and the journals of Pittsburgh.

Invite all to profit by the practical services of Esperanto. With high esteem, I remain.

Sincerely yours,
(Signed) A. Gomez Cruz.

Oumagne, 11 Oktobro, 1910.

Estimata Samideano—Membro de la U. E. A., fraŭlino N. Zaslavski, petas vin gentile, ke vi estu tiel bona kaj ekvolu doni sciigon pri ŝia frato forveturinta Amerikon. Jam de sep monatoj li ĉesis respondi je la ofte sendataj al li leteroj. Ĉu li vivas? Ĉu li sanas? Ĉu li ŝanĝis la adreson?

Lia adreso estas: Isidor Zaslaff, 3707 5a Ave., Pittsburgh, Pa.

Kun estimo,
S. Dmochome.
Delegito por Oumagne.

Braddock, Pa., Oct. 27, 1910.

Estimata Samideano—Responde vian karton riceviton hieraŭ pri Isidor Zaslaff, No. 3707 5a Ave., Pittsburgh, Pa., mi volas sciigi ke mi vizitis tiun lokon kaj trovis ke Sro. Zaslaff, jam foriris, sed la tiea viro direktis min al lia kuzo, Sro. J. B. Zaslaff, kiun mi ankaŭ vizitis. Sro. J. B. diris al mi ke li vidis Sron. Izidor antaŭ kelkaj tagoj kaj li tiam estis tute sana. Li estas veturanta vendisto vendanta bildojn sub zorgo de Sro. J. B. Zaslaff, No. 39 Miller street, Pittsburgh, Pa.

Li diris ke li supozas ke Sro. Isidor eble ne havis ion specialan por sciigi kaj sennense ne skribis, forgesante ke la parencoj eble timas pro lia stato.

Kore via,
J. M. Clifford, Jr.,
Delegito por la regiono Pittsburgh.

Oumagne, Gub, Kieff, Russia, Oct. 11, 1910.

Esteemed Sir—A member of the Universal Esperanto association, Miss N. Zaslavski, asks you kindly to be so good as to give her some information about her brother, who is in America. Seven months ago he ceased to answer the many letters sent to him. Is he alive? Is he well? Has he changed his address?

His address is Isidor Zaslaff, No. 3707 Fifth avenue, Pittsburgh, Pa. With esteem,

S. Dmochome,
Esperanto Delegate for Oumagne.

Esteemed Sir—Replying to your card received yesterday concerning Isidor Zaslaff, No. 3707 Fifth avenue, Pittsburgh, Pa., I wish to say that I visited that place and found that Mr. Zaslaff had moved away, but the man there directed me to his cousin, Mr. J. B. Zaslaff. J. B. told me that he had seen Isidor several days ago and he was perfectly well then. He is a traveling salesman, selling pictures, and he does not have a steady lodging place, but they can direct all letters in care of Mr. J. B. Zaslaff, No. 39 Miller street, Pittsburgh, Pa.

He said that he guessed Isidor possibly had nothing special to say and thoughtlessly did not write, forgetting that his relatives possibly feared for his condition. Heartily yours,

J. M. Clifford, Jr.,
Delegate for Pittsburgh.

"BUSINESS"

How do you say "business" in Esperanto, in the same sense that we say, in English, "business man," "in business for himself," etc.—L. J. W.

Answer.—Because you have suggested some other puzzling questions, we will answer yours with the others. First, dismiss the word *aféristo*—which is an illogical combination, because *afero* has too broad a signification, while *ist* denotes the specialist. "Business man" in the ordinary American sense would be *komercisto* for a "merchant," a buyer and seller of merchandise, while a real estate man, a lightning-rod agent, a broker, etc., would come under the general

head of *negocisto*. We use the word in a broader sense when we say, "What is his business?" Here, the Esperanto word would be *okupo*, "occupation." Get hold of these Esperanto words: *metio*, trade or craft; something demanding manual skill or labor, as carpenter, printer, boiler-maker, etc.; *profesio*, profession; usually something requiring study, as doctor, dentist, engineer, chemist, etc.; *specialo*, a specialty; a more limited field than *profesio*; for example, geology might be termed a *profesio*, paleontology a *specialo*; in the *metio* of printing, Esperanto composition might be a *specialo*; in the *okupo* of stenography, which is hardly a *metio* or a *profesio*, correspondence in German might be a *specialo*.

LA VOJO

By Dr. L. L. Zamenhof

Tra densa mallumo briletas la celo
 Al kiu kuraĝe ni iras;
 Simile al stelo en nokta ĉielo
 Al ni la direkton ĝi diras:
 Kaj nin ne timigas la noktaj fantomoj,
 Nek batoj de l' sorto, nek mokoĵ de l'
 homoj;
 Ĉar klara, kaj rekta, kaj tre difinita
 Ĝi estas—la Voj' elektita.

Nur rekte, kuraĝe, kaj ne flankiĝante
 Ni iru la Vojon celitan!
 Eĉ guto malgranda, konstante frapante,
 Traboras la monton granitan:
 L' Espero, l' obstino, kaj la pacienco—
 Jen estas la signoj, per kies potenco
 Ni, paŝo post paŝo, post longa laboro,
 Atingos la celon en gloro.

Ni semas kaj semas, neniam laciĝas,
 Pri l' tempoj estontaj pensante;
 Cent semoj perdiĝas: mil semoj perdiĝas,—
 Ni semas kaj semas konstante.
 "Ho, ĉesu!" mokante la homoj admonas.
 "Ne ĉesu! ne ĉesu!" en kor' al ni sonas:
 "Obstine antaŭen! la nepoj vin benos
 Se vi paciencie eltenos."

Se longa sekeco aŭ ventoj subitaj
 Velkantajn foliojn deŝiras,
 Ni dankas la venton, kaj repurigataj
 Ni forton pli freŝan akiras.

THE WAY

By Dr. D. O. S. Lowell

Lo, through the thick darkness the goal
 ever gleameth
 Toward which we so boldly are tend-
 ing;
 Like a star, in the firmament shining, it
 seemeth
 To lighten the way we are wending:
 The phantoms of darkness us never can
 frighten;
 Mischances and mockeries serve but to
 brighten
 The Way, strait and definite, we are pur-
 suing,
 And aid in the work we are doing.

Straight forward, with courage, nor veer-
 ing nor stopping
 Pursue we this Way of our own:
 Ne'er faileth the water, by dropping and
 dropping,
 To wear through a mountain of stone:
 For Hope, and Persistence, and Patience
 together
 Are watchwords efficient in all kinds of
 weather;
 So, step after step—such is ever the
 story—
 We'll come to the goal of our glory.

We scatter the seed: and the hope that we
 cherish
 E'er brightens the way we are going;
 Though seeds by the hundred and thous-
 and may perish,
 We never will cease from the sowing.
 "Enough!" cry the mocking Philistines
 who meet us.
 "No, never enough till the whole world
 shall greet us!
 Then onward, and onward, and on-
 ward forever,
 Till posterity bless our endeavor!"

Though drought and though tempest to-
 gether may scatter,
 Yea, wither the leaves on our trees.—
 We thank the rough storm that doth
 bruise them and batter,
 For strength thus they gain by de-
 grees.

Ne mortos jam nia bravega anaro;
Ĝin jam ne timigas la vento, nek staro;
Obstine ĝi paŝas—provita, hardita—
Al cel' unu fojon signita.

Nur rekte, kuraĝe, kaj ne flankiĝante
Ni iru la Vojon celitan!
Eĉ guto malgranda, konstante frapante,
Tra boras la monton granitan:
L' Espero, l' obstino, kaj la pacienco—
Jen estas la signoj, per kies potenco
Ni, paŝo post paŝo, post longa laboro
Atingos la celon en gloro.

Our faithful co-workers no effort shall
slacken,
Though cyclones assail us our progress
to backen;
Persistently onward—tried, proven,
devoted—
They march to the goal they have
noted.

Straight forward, with courage, nor veer-
ing nor stopping
Pursue we this Way of our own:
Ne'er faileth the water, by dropping and
dropping,
To wear through a mountain of stone:
For Hope, and Persistence, and Patience
together
Are watchwords efficient in all kinds of
weather;
So, step after step—such is ever the
story—
• We'll come to the goal of our glory.

“ALI” AND “ULO”

THE attempt to write *aliulo* for “the other person” is often seen by Esperanto editors. It arises from two misunderstandings—one, as to the meaning of *ali*; the other, as to the meaning of *ul*. Very often, in its essential meaning, *ali* has not the significance of an adjective, though used with the *a* ending. For example, we say *tiu, tiu ĉi kaj alia*. Here, *ali* points out, not another kind, but another individuality, and many Esperantists have with reason urged that the form should be *aliu*. Now let us suppose three persons, A, B, C. We identify them as *tiu* (A), *tiu ĉi* (B), and *la alia* (C). Obviously, by changing the order of speaking of or of pointing them out, A or B may at once become the *alia*. There is no *quality* in C which is described by *ali* and which would justify our designating him as *la aliulo*. If C is redheaded we may call him *ruĝharulo*; if he is an habitual drunkard we may call him *ebriulo*. But if he falls in the mud on the way home we would not call him

a *malpurulo*, because we would expect him to change that state of affairs at once. But if he were naturally or habitually inclined to untidiness, such a word would be correct.

LA NEFARITA BONO

VESPERE, koropura, unu preĝis:
“Hodiaŭ mi ofendis ajn nenium;
Tial, pardonu min, mi petos—kiun?”

Li tiam en la koro klare aŭdis:
“Infan' al kiu vi ne ĝojon donis—
Vundita besto kiun vi ne helpis.”

LA RONDO FAMILIA

UNU viro ronkas tiel laŭte, ke li vekas la hundon; la hundo sidiĝas, blekegas kaj vekas la viron; la viro malbenas la hundon kaj vekas la infaneton; la infaneto kriegas kaj vekas la patrino; la patrino plendmurmuras je la viro, kiu tuj endormas kaj komencas la tutan amuzaĵon denove.

LITERATURO

PROGRESO DE LA HOMO

VERKISTO en ĉiutaga ĵurnalo diras, ke la plimulto de homaj malĝojoj kaj doloroj devenas el la diferenco inter faktoj kaj sentimentoj. Eble, eble; sed oni povas facile diveni, ke la skribinto estas virseksa homo; kaj ke la plej granda doloro de lia vivo estis, ke li pentris per sia sentimentilo bildon de virino, kaj ke li ne trovis virinon kiu ĝuste konformis al la bildo.

Sed tiaj viroj! kiel certaj ili estas, ke la plej granda doloro en la mondo estas la diferenco inter virino de imago kaj virino de karno; inter sentimento kaj falsaj haroj! Fali el nubo de revoj kaj rompi sian kredemon inter amaso da falsaj vestoj kaj falsaj ideoj kaj petolaĵoj estas por ili la fino de la ĝojo—ĝis ili trovas novan virinon! La diferenco inter fakto kaj sentimento—fifi!

Por miloj da homoj en Azio, en Eŭropo, eĉ en "libera Ameriko" la malsato estas fakto, kaj la manĝo estas sentimento. Kial ili estas tiel sentimentemaj? Ĉu ili ne plimultigas siajn dolorojn, revante pri manĝado sufiĉa kaj bongusta? Kial ili pli volas esti malĝojaj kiam ili povus, adaptante sian sentimenton al sia malsato, estis feliĉegaj? La sentaŭguloj!

La virino, ĵus edziniĝinta, estas ofte tre sentimenta. Ŝi eĉ volas, ke la sintenado de ŝia edzo estu tiel amema, tiel delikata, kiel dum antaŭaj tagoj. Sed kial konservi delikatajn sentojn en maldelikata mondo? Estas dolore, kaj se oni sin trovas edziniĝita al ŝtonepoka bruto, estas pli simple refariĝi ŝtonepokulino. Jes!

Oni devas ankaŭ doni tiun konsilon al la patrino, kies filo forĵetas sanecon de menso kaj korpo inter malbonaj kunuloj.

Estas tro sentimente, ke oni volas havi kiel filon knabon puran kaj ĝojplenan—ĝi tro malofte akordiĝas kun la faktoj. Se vi volas esti feliĉa, patrino, formetu viajn altajn esperojn pri la filo kaj konsolu vin per la faktoj. Nun vi sentas pli bone, ĉu ne?

Sentimento estas nur serĉado de pli bonaj faktoj. La arkitekto revas pri bela konstruaĵo. Tio estas sentimento; sed venas masonistoj kaj faras el ĝi fakton. La viro revas pri ideala virino, kiel lia patro antaŭe ankaŭ revis. Tio estas sentimento, sed ĉu ni ne havas, nun, virinojn pri kies delikateco kaj pureco kaj dolĉeco la praavoj ne povis revi? Kaj ĉu ne poste niaj revoj ankaŭ fakiĝos?

La sklavo de la estinteco revis pri libereco. Tio estis tro sentimenta, sendube, sed se ili ne estus sentimentaj kaj ne elportus la suferojn devenantajn el tiu "diferenco inter sentimento kaj fakto" ni nun ne ĝuadus la liberecon pri kiu ili nur povis revi. Ĉu nuntempaj patrinoj ne havas filojn pli noblajn, bonajn kaj nurajn, ol la plej sentimentaj patrinoj de la estinteco estus dezirintaj? Kaj ĉu ne per iliaj sopiroj, doloroj kaj sentimentoj la raso ne naskos morgaŭ filojn eĉ pli bonajn?

"Flugi!" diris la faktulo al la sentimentulo, "tio estas vanta revo, kaj portos al vi nur dolorojn kaj falojn kaj rompojn de ostoj. Kial ne akordiĝi vin kun la fakto ke la homo ne estas birdo, kaj resti tere kontente?"

Kaj centjarojn antaŭe la faktulo diris al la sentimentulo, "Naĝi! Ĉu vi estas fiŝo? Pro kio vi rompas vian dorson kaj doloras viajn manojn skrapante tiun trunkon? Venu, marŝu kun mi al la fruktarboj. Ni manĝu, kaj poste dormu! Vere, vere, homo, vi malĝojigas vian

tutan vivon per viaj sentaŭgaj provoj pri fiŝimitado!"

Sed sen la doloroj de tiu unua maristo ni nun ne povus veturi trans la oceanon.

"Kiu plimultigas siajn sciojn," diris la Predikanto, "plimultigas siajn dolorojn."

Se tio estas vera rilate al individuo, ĝi estas tute nevera rilate al la socio. Eĉ la "reĝo en Jeruzalemo" ne povus pretendi, ke la pligrandigo de socia scio pligrandigas dolorojn.

Al unu kuracisto venis la sentimenta revo malakrigi dolorojn per invento de dormiga drogo. La rezulto estis kloroformo. Oni persekutis lin. Liaj samprofesianoj diris, ke estas neeble; aŭ, se ĝi estas ebla, ĝi estas tre danĝera. La ekleziuloj diris, ke estas *pekega*, precipe uzi ĝin por kvietigi la naskodolorojn de virinoj, ĉar Dio diris, ĉu ne: "En doloro vi naskos idojn"? Kaj li nur povis respondi, ke kiam tiu sama Dio volis depreni ripon el Adamo, li unue metis lin en "profundan dormon."

Pilgrimantoj, ni salutas vin! Vin, kiuj marŝadis, nudpiede kaj malĝoje, la doloran vojon inter sentimento kaj fakto, inter revo kaj realigo!

Jesuo, Sokrato, Galileo, Bruno, Kolombo, Lutero,—kaj la granda nuntempa armeo kiu marŝas la saman vojon al faktigo de sentimento, ni salutas vin! Ĉiuj vi estis kaj estas Esperanoj! Vi suferis, kaj ni ĝuas; vi laboris, kaj ni rikoltas; vi plimultigis viajn dolorojn, kaj niajn ĝuojn.

Salutante vin per nia standardo kies devizo estas "Espero" kaj kies celo la homara bono, ni ree alĵuru nin atingi la finon de la vojo en kiu ni estas enirintaj.

Kaj, ĉar ĉio ŝanĝas, eĉ la krueleco de homoj, vi nin pardonos se, laŭ tiu vojo, sur kiu vi nur povis labori kaj plori, ni povas labori kaj kanti. Ni tion ŝuldas al vi, ke "en la mondon venis nova sento" kaj la Vojo de Doloroj eĉ promesas en ia estonta tago, pavimi la distancon inter sentimento kaj fakto per plezuro.

LEGENDO DE OBASUTE JAMA

Por *Japana Esperantisto*, Esperantigis
K. Nahara

EN LA provinco de Ŝinano, ne malproksime de la urbo Nagano, kuŝas la bela distrikto Saraŝina, kie troviĝas monto fama pro la pentrin-da pejzaĝoj, precipe la vidiĝo sub la brilo de plenluno en puraera aŭtuna nokto. Ĉiujare en la mezaŭtuna vespero* popoloj el diversaj regionoj tien alvenas admiri la belan naturon. Oni nomas la monton "Obasute Jama," kio volas diri, "monto, kien oni forsendas maljunulinajn." Kia stranga nomo! Sed la legendo, kiun rakontas la praloĝantoj rilate al ĝia deveno, estas multe pli stranga.

Antaŭ tre longa tempo, en tiu distrikto estis la princo, kiu tre malsatis ĉion malbelan. Eĉ homojn maljunajn li abomenis, ĉar al ili plu ne restas juna beleco, sed iliaj malglataj manoj kaj sulkiĝintaj vizaĝoj ŝajnis ilin tre malagrablaj. Li ne nur malpermesis ian ajn maljunulon sin prezenti antaŭ li, sed fine ordonis en la princolando, ke oni mortigu ĉiun sepdekjarulon el sia familio.

Estis unu vilaĝano en la princolando, proksime de la suprecitita monto, kies tiaman nomon ni jam forgesis. Li havis patriron "bedaŭrinde" tro longvivan. Ŝi estis mortigota; sed la vilaĝano tre amis la patriron tiel, ke li neniel povis plenumi la ne-humanan ordonon de l' kruela princo. Tamen, tiu ĉi estis potenca, kaj neniu kuraĝis lin malobei. Post longa embaraso, la vilaĝano fine decidis, ke li kaŝe forsendu la patriron ien, en senhoman arbaron, ĉar li diris al si mem:

*Tiel estas nomata la 15-a de la oka lunmonato. Laŭ la malnova lunkalendaro ĉiu monato komenciĝas per la tago de nova luno. Tial ni havas plenlunon ĉirkaŭ la 15-a. Aŭtuno estas vulgare difnita komenciĝi per la 1-a de la sepa lunmonato, kaj daŭri tri monatojn. Ĉirkaŭ la mezo de aŭtuno, la areo estas la plej pura kaj la luno vidiĝas tre bela. En tiu vespero multaj *utajomi* aŭ versfaristoj laŭkute vizitas "meiŝo'n de la luno," t. e. la lokojn famigitajn per malnovaj versaĵoj pri la luno.

Estas tre malbone kaj kruele forlasi la maljunan patrino, kiu min naskis, min elnutris kaj min amis tiom karese, sed mortigi ŝin per mia propra mano, aŭ vidi ŝin mortigitan estas tute netolereble al mi.

Unu nokton, portante la maljunan patrino sur sia dorso, la vilaĝano kaŝe eliris el sia domo, kaj supreniris sur la monton.

La monto estis kovrita de densega arbaro, kaj ne troviĝis en ĝi vojeto, ĉar neniu krom sovaĝaj bestoj estis ĝin transpasinta. Sed ĉiam nur supren antaŭen irante, la vilaĝano fine atingis la montsupron. Estis la mezaŭtuna vespero; la ĉielo estis sennuba, kaj la luno brilis hele kvazaŭ bone polurita spegulo. Sed la koro de la kompatinda vilaĝano estis plena je l' nubo de malĝojo. Plorante li diris al la patrino:

Patrino mia! Tute kontraŭvole mi devas forlasi vin tie ĉi en la senhoma arbaro; ĉar la princo ordonas al ni mortigi ĉiujn gemaljunulojn. Estas tre malbone kaj kruele forlasi vin, kiu min naskis, min elnutris kaj min amis tiom karese; sed mortigi vin per mia propra mano, aŭ vidi vin mortigitan estas tute netolereble al mi. Pardonu, patrino, al via malfeliĉa infano!

Li ploregis kiel infano; sed la bona patrino neniam murmuranta pro sia sorto, diris al li:

Infano mia, plu ne ploru! Vi ne bezonas peti pardonon; nek mi havas malamon kontraŭ nia princa moŝto. La homa sorto estas destinita en la antaŭnaska vivo, kaj ne ŝanĝebla per la volo de mortemulo. Vi ja estis tre servema al mi, kaj pro tio mi vin dankas. Mi ne povas, iel ajn, vivi longe; ĉar mi eŝas jam maljuna. Sed vi estas ankoraŭ juna, kaj havas multajn devojn fari en tiu ĉi mondo. Estu do laborema je via okupo, kaj neniam forgesu resti fidela al nia princo. Kaj pri mi mem, nenion pripensu. Adiaŭ, infano mia, adiaŭ!

Tiamaniere kuraĝigita de la saĝa patrino, nia vilaĝano returnen ekiris. Sed ve! li tute ne sciis kiel eltrovi la hejman vojon. Ĉirkaŭen li serĉis, malproksimen

li rigardis; sed ĉio estis arbaro, kaj nenio ebligis lin eltrovi vojon. Li preskaŭ erariris en la densa arbarego. Tamen, hazarde li ekrimarkis, ke tie-ĉi kaj tie diskuŝas surtere branĉetoj nove derompitaj. La patrino saĝe pensis, ke ŝia filo perdus vojon, kiam li returneniros. Ŝi derompis la branĉetojn kaj disĵetis ilin sur la teron, dum ŝi estis portata sur lia dorso. Dank' al tiuj gvidiloj, li facile povas reveni hejmen.

* * *

Pasis unu jaro. Denove venis mezaŭtuna vespero. La ĉielo estis sennuba, kaj luno brilis hele kvazaŭ bone polurita spegulo. Sed la koro de la kompatinda vilaĝano estis plena je nubo de malĝojo; ĉar li rememoris la patrino kiun forlasis en la arbaro. Kun malĝojo li kantis:

Ho, mia koro
Malĝojas sub la luno
Brilanta sur la monto,
En kiu mi forlasis
Patrino mian!

Malĝojo fariĝis al li ne tolerebla. Fine, li decidis revenigi la patrino kaj kunvivi kun ŝi, spide de l' malpermeso. Li supreniris sur la monton, kaj ĉe la loko, kie li estis forlasinta la patrino antaŭ unu jaro, retrovis ŝin ankoraŭ vivanta. Portante ŝin sur sia dorso, li malsuprenvenis de la monto, kaj kaŝadis ŝin en la kelo.

* * *

Post nelonge, sendito de la princo venis en la vilaĝon kaj transdonis al la vilaĝanoj lian strangan ordon, ke oni sendu al li kordon faritan el cindro. Estas tute neeble fari kordon el cindro, sed la petolema princo volis pro amuzo konfuzi vilaĝanojn.

La vilaĝanoj estis tute konfuzitaj pro la enigmaĵoj; sed la maljunulino en la kelo aŭdis tion, kaj diris al sia filo:

Tio ne estas malfacila afero. Faru unue kordon el rizpajlo, kaj poste zorge ĝin bruligu. La pajlaĵo fariĝos cindro, sed ĝi ankoraŭ restos en la formo de kordo.

Tiamaniere faritan cindran kordon oni alportis al la princo. Tiu ĉi tre admiris spritecon de la farinto, kaj demandis kiu

estas la vera elpensinto, ĉar li deziris vidi tian saĝulon. Nia honesta vilaĝano malkaŝis ĉion, kaj diris ke tiu, kiu instruis lin kiel fari cindran kordon, estis lia maljuna patrino kaŝita en la kelo. Tiam la princo eksciis ke maljunaj homoj estas multe pli saĝaj ol junaj, kaj nuligis sian antaŭan kruelan ordonon, mortigi ĉiujn gemaljunulojn.

La patrino elvenis el la kelo, kaj ĝuis feliĉan vivadon kun sia filo. Tamen post kelkaj jaroj ŝi fine mortis pro aĝo, kaj estis entombigita proksime de la monto. La vilaĝano tre malĝojis je la morto de sia amata patrino, kaj travivis la plej malgajan vivon sola.

Ree venis mezaŭtuna vespero. La ĉielo estis sennuba, kaj luno brilis hele kvazaŭ bone polurita spegulo; sed la koro de la kompatinda vilaĝano estis plena je nubo de malĝojo, ĉar li rememoris la amitan patrinon, kiun li jam ne povis vidi. Okaze, venis nekonata bela princino, kaj tiu ĉi diris al li:

Plu ne ploru, nek malĝoju! Jen estas mi. El la Kortego de luno, mi malsuprenvenis edziniĝi kun vi, ĉar nia Diino admiris vian bonan agadon por via patrino, kaj min konsilis helpi al vi en bonfarado en la mondo.

La vilaĝano edziĝis kun la princino. Per ŝia helpado, li diligente laboradis je sia okupo kaj ĉiam faris multe da bono por la najbaroj, kaj ĉiuj tiuj ĉi tre amis ilin.

* * *

Post nelonge, barbaroj loĝantaj en proksima monta regiono, venis invadi en la distrikton Saraŝina. Por defendi kontraŭ la invadanto, la princo ordonis, ke oni konstruu fortikaĵon en tri tagoj. Sed neniu povis plenumi la ordonon, ĉar ne estis sufiĉe da laborantoj. Tiam la edzino de nia vilaĝano malfermis sian malgrandan keston kiun ŝi alportis de la ĉielo. Elvenis el ĝi, ho mirinde, miloj da ĉarpentistoj, miloj da ŝtonistoj, miloj da forĝistoj, kaj miloj da laboristoj de diversaj fakoj. Ĉiuj tiuj ĉi laboradis senĉese tage kaj nokte, kaj en la tria tago estis konstruita granda fortikaĵo. Per

tiu ĉi fortikaĵo, la princo batalis kontraŭ la atakantoj, kaj forpelis ilin ekster la rando.

La princo rekompencis nian vilaĝanon per granda sumo da mono, kaj tiu ĉi fariĝis de tiam la plej riĉa kaj feliĉa homo en la tuta Japanujo.

PRI VEGETARISMO

La sekretario de la Internacia Unuiĝo de Esperantistaj Vegetaranoj estas R. de Ladeveze, Altonaerstrasse 67, Harburg, Germanujo. Li elsendas la sekvantajn informojn en cirkulero:

Inter la multaj movadoj, kiuj, flankenlasante la tradicion, celas plibonigon de l' homaro, plilarĝigon de l' horizonto de ĉiu individuo, kiuj celas surŝovi ĝin sur pli altan moralan ŝtupon, enmeti ĝin en socian staton pli bonan, en kiu ĝi povos libere disvolvi siajn kapablojn kaj siajn plej delikatajn sentojn, kaj tion nur per praktika apliko de l' rezultatoj de sciencaj esploroj kaj racia pripensado, Vegetarismo estas unu el la plej vastaj kaj gravaj.

Vegetarismo estas sinteza nomo por granda aro da diversflankaj reformoj; esence ĝi estas: sindeteno de konsumado de produktaĵoj el mortigitaj bestoj, de alkoholo kaj aliaj aĵoj iamaniere kontraŭaj al la homa naturo, ĝi celas simplan kaj racian vivon en harmonio kun la naturo, de kiu ni ĉiuj estas partoj.

Vegetarismo formetas buĉadon al bestoj, ĉar tiu lasta estas nenecesa, tial ke vegetaĵoj liveras al ni ĉiujn elementojn necesajn por nia organismo; cetere tiu buĉado havas malutilan efikon, ne nur sur la individuon pro la venenoj entenataj de viando, sed ankaŭ sur la socion, malakrigante la plej delikatajn homajn sentojn kaj malhelpante la emon al bono, belo kaj vero.

Vegetarismo estas ne kaprico aŭ rezulto de junuleca entuziasmemo, sed profunda konvinko kaj tre grava celado, sur

scienca bazo, kaj meritas la atenton de ĉiuj homamaj kaj progresemaj homoj.

Do Esperantistoj, se vi ne vivas en-ĉiositaj en vi mem, se vi havas intereson al viaj kunhomoj, se vi volas vivi feliĉe kaj igi aliajn feliĉaj, unuvorte se vi volas plibonigi la sorton de l' homaro, fariĝu anoj de Vegetarismo kaj disvastigu tiun kulturprogresigan ideon.

Se vi jam konvinkigis, ne promenu tra la vivo kaŝante la lumon de l' vero de vi akirita, sed lasu ĝin brili super la tuta homaro, sen diferenco de nacio aŭ raso, per Esperanto.

Multaj miloj da samcelantoj ĉie same kiel vi semas kaj semas konstante; tiu kunlaborado mem estas por ili kaj estos ankaŭ por vi sufiĉa rekompenco por viaj penadoj.

Sed fine, ne nur prediku kaj diskonigu la ideon de l' Vegetarismo, sed plenumu ĝin per via propra vivo, ĝuante la feliĉon, kiu elfluas el la akordo inter ideoj kaj agoj, montrante samtempe al ĉiuj per via konduto la veran etikan kaj feliĉigan efikon de l' laŭnatura vivmaniero.

LA TEO

Laŭ Heine tradukis A. Knegt por *Holanda Esperantisto*

LA LOKO, kie okazis la historio, kiun mi nun rakontos, denove estas la banejoj de Lucca. Ne timu, germana leganto, tute ne estas politiko en tiu ĉi rakonto, sed nur filozofio, aŭ pli bone filozofia moralo, laŭ deziro.

Estas tre politika de vi, kiam vi nenion volas scii pri politiko, ĉar estas nur malagrablaĵo. Miaj amikoj estis koleretaj pri mi, ĉar mi nur okupis min je politiko, kaj eĉ eldonis politikajn librojn. "Ni ilin tute ne legos." ili diris, "sed jam timigas nin, ke io tiela estas presota en Germanujo, en la lando de la filozofio kaj poezio. Se vi ne volas kun ni songi, almenaŭ ne veku nin el la agrablaj songoj. Forigu la politikon, ne forjetu vian belan tempon, ne forlasu vian belan talenton pri amkantoj, tragedioj, noveloj, kaj donu al

ni en tio viajn artajn vidpunktojn aŭ ian belan filozofian moralon."

Nun mi volas kuŝigi min kiel la aliaj sur mian songlilon, kaj rakonti mian historion.

La filozofia moralo, troviĝante en ĝi, ekzistas el tio: ke ni kelkfoje povas ridindigi, sen esti mem kulpa je tio.

Pli bone mi agus, uzante la pronomon *mi*—nun jes, mi volas, kara leganto, sed mi petas vin, ne komencu ridi, ne estas mia kulpo. Nu do, ĉu estas mia kulpo, ke mi amas bongustaĵojn, kaj ke la teo estas bongusta? Kaj mi estas dankema homo, kaj kiam mi estis en la banejoj de Lucca, mi laŭdis mian gastejestron, kiu donis al mi teon, tiel bonan, kiel mi neniam estas trinkinta.

Ĉi tiun laŭdan kanton mi tre ofte aŭdigis ĉe Lady Woolen, kiu loĝis en la sama domo kiel mi, kaj ĉi tiu sinjorino tre miris pri tio des pli, ĉar ŝi, malgraŭ siaj plencadoj kaj petegoj al la adreso de la gastejestro, ne povis trovi bonan teon, kaj estis devigita aĉetigi sian teon per kuriero en Livorno.

"Tiu teo estas ĉiela!" ŝi aldonis, kaj ridis die.

"Mylady," mi respondis, "mi vetas, mia estas pli bona."

La sinjorinoj, kiuj okaze ĉeestis, nun estis invititaj de mi, trinki teon ĉe mi, kaj ili promesis veni la sekvontan tagon je la sesa sur belegan monteton, kie oni povas amike sidi kune kaj rigardi valon.

La horo venis, tableto servita, buteritaj panetoj pretaj, sinjorinetoj gaje babilantaj,—sed teo ne venis.

Estis la sesa, fariĝis la sesa kaj duono—la vesperombroj ĉirkaŭiris kiel nigraj serpentoj la montpiedojn, la arbaroj odoris pli kaj pli sopire, la birdoj pepis pli kaj pli akre—sed la teo ne venis.

La sunradioj ankoraŭ lumigis la supraĵojn de la montoj, kaj mi atentigis la sinjorinojn pri tio, ke la suno belege malsupreniris, kaj ŝajnis ne volonte forlasi la societon de sunetinoj ĉi tieaj.

Estis bone dirita—sed teo ne venis.

Fine, fine, kun malgaja mieno, mia gastejestro venis kaj demandis: "Ĉu ni

ne volus preni sorbeton anstataŭ teo?"

"Teon! Teon!" ni kriis unuvoĉe.

"Kaj eĉ la saman," mi aldonis, "kiun mi trinkas ĉiutage."

"La saman, via moŝto? Ne estas ebla!"

"Kial ne ebla?" mi ekkriis ĉagrene.

Ĉiam pli kaj pli timema mia gastejestro; li balbutis, haltis; nur post longa kontraŭstaro venis la respondo—kaj la terura enigmo kompreniĝis.

Mia gastejestro nome estis tiel lerta, fari el la jam uzitaj tefolioj novan teon, per bolanta akvo; kaj la teo, tiel bongusta, pri kiu mi tiel multe parolis, estis nenio alie ol la teo, farita el la restaĵoj de tiu, kiun mia samdomanino, Lady Woolen, venigis el Livorno.

La montoj ĉirkaŭ kaj la arbaroj de Lucca havas tre eksterordinaran ehon, kaj sciis ripeti forte ridadon inan multoble.

PENTRAĴO

Manuel Bordas, en Tutmonda Espero

Estis unu el la plej belaj, el la plej belegaj someraj noktoj. La ĉielo tute sennuba, ebligis la vidadon de ĉiuj la steloj brilantaj, kviete, kaj rigardante la teron.

En arbaro, apud malgranda vilaĝo, estis kastelo inter altaj kaj seriozaj pinoj, inter maltaltaj kaj larĝaj arbetoj: ĉirkaŭita de multe da arboj inter kiuj estis ĉarma fonteto, la kastelo restadis muta, kviete en la mezo de la arbaro, kun ĝiaj muroj kovritaj de arbarfloretoj kiuj forte kaj vive odoris.

La kastelo havis tre grandajn fenestrojn kiuj staris kontraŭ la arbaro. En unu el tiaj fenestroj aperis blanka kaj bela junulino: ŝi dum kelke da momentoj staris, poste sidis, ĉiam rigardadanta la ĉielon, tiun belegan ĉielon kies lunaj brilaĵoj banis la skulptan kaj majestatan figuron de tiel bela kaj juna knabino; la luno rigardis ŝin; ŝi rigardadis la lunon; ĝiaj brilaĵoj falis sur ŝian blankan vizaĝon: ŝiaj nigraj okuloj brilis ankoraŭ pli ol la luno ĉar kontraŭ ili ĝi estis.

Ŝi sidis antaŭ la arbaro super kiu la

ĉielo restadis kviete, bela, silenta: ŝi tion rimarkis kaj diris. "La ĉielo ne bruas, ĝi ĉiam estas trankvila, ankaŭ la luno! Sed la arbaro bruas iom kvankam ĝia bruo estas agrabla; la arboj, movitaj de venteto, faras ĉarman brueton, kiu miksiĝas kun la mistera bruo de la fonto."

"Ho kiel bela!" ŝi aldonis. "Eĉ la akvo brilas kiel la steletoj kvankam ĝi moviĝas, kvankam ĝi ne kvietiĝas, kuranta sur la ŝtonoj kaj ŝtonetoj malsupren de la monto."

Ŝi silentis kaj ankoraŭ restadis rigardadanta la silentan ĉielon, la kvietajn steletojn kaj la palan lunon kun ĝiaj brilaĵoj ĝis la tero: ŝi ankoraŭ restadis rigardadanta la arbaron, la seriozajn pinojn, la kurlantan akvon de la fonto, la arbarfloretojn kiuj estis sur la kastelaj muroj: ŝi ankoraŭ restadis aŭdanta la agrablan brueton faritan de la arboj tuŝitaj de la venteto, kaj la bruon de la akvo falanta en la fonto kaj kuranta malsupren la monto.

Subite, de la mezo de l' arbaro oni aŭdis fortan voĉon de juna viro: "Nu! viro ekkantanta je tiaj horoj!" diris ŝi. "I nun malatidigos al mi la brueton de l' akvo kaj de l' arboj."

Sed baldaŭ, atente ŝi aŭskultis lin; ŝi interesiĝis pri tiu voĉo. La kantanto estis junulo trairanta la arbaron: lia voĉo tremigis la silenton. Li kantis la Amon, kaj tial ŝi sentis ion kio tute emociis ŝin: ŝi eksentis amon; ŝi pensis en tiu viro de la agrabla voĉo, en tiu viro kantanta de amo.

De inter la alta herbaro, aperis alia junulino blanke vestita ankaŭ al kiu tuj iris la kantinta junulo, kiu ja haltis la kantadon: la lasta knabino kaj la kantinto forte kaj ame ĉirkaŭpreniĝis, kaj en la kvieteco de l' arbaro, nur interrompita de la mistera bruo de l' akvo kaj de l' arboj, sonis, brue, plena kiso.

Poste la geamantoj, iliaj brakoj interprenataj, kaj sin dirantaj amaĵojn malaperis en la arbaron.

La junulino kiu de la fenestro, vidis ĉion-ĉi aŭdinte la kison, ŝia koro glaciĝis, ŝiaj okuloj fariĝis larmoplenaj,

kaj forlasante la fenestron eniris en sian dormoĉambbron kie ŝi songis junulon kiu ŝin, amege kisis, kiu ŝin ĉirkaŭprenis, kiu ŝin amis kaj ŝi ankaŭ lin amis kaj kisis pasie.

Ekster ŝia dormoĉambro, en la arbaro, la kuranta akvo sekvis farante brueton, la seriozaj pinoj ankaŭ faris tiun bruon per venteto, sed la ĉielo jam ne estis klara, ĝi jam nuba, la luno kaj la steloj malaperis, kaj la arbaro estis malhela.

LA SERVO DE LA EGOTISTO

La sekvanta rakonto estas tre familiara al amerikanoj pro sia publikado dum multaj jaroj en popola legolibro de McGuffey. Antaŭnelonge ĝi troviĝis tradukita de *Bertha Liepelt* kaj publikita en la la revuo *Belga Esperantisto*.

Mateo.—Bonan tagon, najbaro Simono. Hodiaŭ mi devos vojaĝi tri aŭ kvar mejlojn; ĉu vi ne povus prunti al mi vian ĉevalinon?

Simono.—Mi tion farus tre volonte, najbaro Mateo; sed tuj mi devos veturigi tri sakojn da greno al la muelejo. Mia edzino bezonas farunon hodiaŭ vespere.

Mateo.—La muelilo ne muelas hodiaŭ. Mi aŭdis, ke la muelisto diris al la granda Tomaso, ke pro tro malmulte da akvo la rado ne povas turniĝi.

Simono.—Ĉu estas vere? Tio estas tre malagrabra por mi. En tiu ĉi okazo mi devos rajdi en la urbon por aĉeti farunon. Mia edzino estus en malbona humoro, se mi ne farus tion.

Mateo.—Mi liberigos vin de tiu rajdado. Mi povas prunti al vi tiom da faruno, kiom vi bezonos.

Simono.—Ho, tiu ĉi faruno eble ne taŭgos al mia edzino, ŝi estas tre elektema.

Mateo.—Eĉ se ŝi estus centoble pli elektema, tiu ĉi faruno bone taŭgus! Estas ja faruno el greno kiun vi mem vendis al mi, dirante, ke ĝi estas la plej bona greno kiun vi rikoltis.

Simono.—La tuta greno kiun mi vendas, estas bonega. Vi scias, neniun faras servon pli volonte ol mi; sed la ĉevalino ne volis manĝi hodiaŭ la pajlon. Mi

timas, ke ĝi ne povos iri.

Mateo.—Ne maltrankviliĝu pro tio; mi donos al ĝi sufiĉe da fojno dum la vojiro.

Simono.—La fojno estas multekosta, najbaro!

Mateo.—Estas vere, sed kion fari? Pro bona afero oni malŝparas.

Simono.—Ni havos nebulon; la stratoj estos glitigaj. Se vi rompos piedon.

Mateo.—Ne timu! Via ĉevalino iras bone. Ĉu vi ne diris ĵus ke vi devas veturi muelejon?

Simono.—Sed mia selo estas disŝirita kaj mian kondukilon mi forsendis por fliki ĝin.

Mateo.—Feliĉe mi havas selon kaj kondukilon.

Simono.—Via selo ne konvenos al mia ĉevalino.

Mateo.—Nu bone! Mi do pruntepetos tiun de Karlo.

Simono.—Ĝi ne konvenos pli bone ol via.

Mateo.—Mi iros preter la kastelo de sinjoro grafo. La stal'lakeo estas mia amiko; inter dudek seloj, kiujn havas lia sinjoro, li certe trovos unu kiu konvenos.

Simono.—Certe, nabjaro, vi scias, neniun estas pli komplezema por siaj amikoj ol mi, kaj volonte mi pruntus al vi mian ĉevalinon. Sed pasis jam dek kvar tagoj de kiam ĝi estis laste striglita. Ĝiaj kolharoj ne estas ordigitaj. Se oni ĝin vidus nur unufoje en tia stato, mi ne ricevus por ĝi pli multe ol dek talerojn, se mi volus ĝin vendi.

Mateo.—Unu ĉevalo baldaŭ estos striglita. Mi havas serviston, kiu faros tion dum kvarono da horo.

Simono.—Certe, najbaro, vi scias, pensis, ke ĝi devas esti fergarnita.

Mateo.—Bone. Ĉu ne loĝas la hufforĝisto nur du domojn apud ni?

Simono.—Jes! Hufforĝisto de la vilaĝo por mia ĉevalino! Eĉ mian azenon mi ne konfidus al li. Povas ĝin fergarni nur la hufforĝisto de la reĝo.

Mateo.—Nu mi ja iros tra la urbo preter lia pordo.

Simono.—(ekvidas sian serviston kaj vokas lin).—Franco, Franco!

Franco.—(alproksimiĝante)—Kion vi deziras, Sinjoro?

Simono.—Estas tie ĉi najbaro Mateo, kiu volas prunti de mi inian ĉevalinon. Vi scias, ke ĝi havas grataĵon sur la dorso, tiel larĝan kiel mia mano. (Dume li faras signon al Franco per la okuloj.) Iru rigardi, ĉu la haŭto resaniĝis. Mi pensas, ke jes. (Franco foriras, farante signon, ke li komprenis.) Donu vian manon al mi, najbaro. Mi havos nun la plezuron fari al vi komplezon. Oni devas helpi sin reciproke en la vivo. Se mi nun rifuzus al vi la servon, en alia okazo vi rifuzos al mi, tio estas tute simpla. Estas bone por mi, ke miaj amikoj trovas min ĉiam, se ili min bezonas. (Franco revenas.) Nu, Franco, kia estas la vundo?

Franco.—Kia ĝi estas, Sinjoro? Vi, diris, ke ĝi estas larĝa kiel via mano—vi devus diri, ke ĝi estas larĝa kiel miaj ŝultroj. La bedaŭrinda besto ne estas en stato fari eĉ unu paŝon. Kaj cetere, mi ĝin promesis al via baptopatro Bleso por veturigi sian edzinon al la foirejo.

Simono.—Ha, najbaro, estas tre malagrabla por mi, ke la aferoj turnis sin tiel. Mi farus ĉion por prunti al vi mian ĉevalinon. Sed mi ne povas ofendi baptopatron Bleson. Vi vidas, kiel sincere mi bedaŭras tion.

Mateo.—Mi ankaŭ sincere bedaŭras tion pro vi, mia kara Simono. Sciu, ke mi ricevis karton de l'administranto de l'bienoj de lia grafa moŝto, kiu vokas min al li. Ni faros kune negocon. Li sciigis al mi, ke, se mi venus tagmeze, li povus doni al mi oficon ĉe la faligado de arboj en parto de l'barbo. Proksimume cent dukatojn mi gajnus ĉe tiu afero, kaj dekkvin aŭ dudek vi povus gajni, ĉar mi pensis transdoni al vi parton de la laboro. Sed.

Simono.—Kiel? Dekkvin aŭ dudek dukatojn, vi diras?

Mateo.—Jes, eble pli multe; sed ĉar via ĉevalino ne estas en stato por iri, mi iros peti pro ĉevalo la alian ĉarpentiston de la vilaĝo.

Simono.—Ho, vi ofendus min, mia ĉevalino estas tute je via dispono. He,

Franco, Franco, iru tuj al baptopatro Bleso, kaj diru al li, ke mi ne povos prunti mian ĉevalinon al lia edzino, ĉar najbaro Mateo ĝin bezonas, kaj mi ne povas rifuzi la servon al mia plej bona amiko.

Mateo.—Sed kion vi faros koncerne la farunon?

Simono.—Mia edzino povos atendi dekkvar tagojn.

Mateo.—Kaj via selo, kiu estas dissi-rita?

Simono.—Estis la malnova, pri kiu mi parolis. Mi havas unu tute novan, ankaŭ novan kondukilon mi havas. Mi ĝojas, ke vi uzos ĝin la unuan fojon.

Mateo.—Do mi lasos fergarni la ĉevalinon en la urbo?

Simono.—Vere, mi forgesis, ke la najbaro antaŭhieraŭ fergarnis ĝin! Kaj oni devas diri, ke li tion faris tre bone.

Mateo.—Sed la bedaŭrinda besto havas ja tiel larĝan vundon sur la dorso, kiel diris Franco?

Simono.—Ho, mi ja konas tiun sentaŭgulon, li volonte ĉion trograndigas. Mi vetas, ke la vundo ne estas pli granda ol mia malgranda fingro.

Mateo.—Sed oni devas ĝin ankoraŭ strigli, ĉar de dekkvar tagoj.

Simono.—Ho, ho, tion mi volus vidi! Eĉ ne dum unu tago de l'semajno mi permesus lasi ĝin nestriglitan.

Mateo.—Do almenaŭ oni donu al ĝi ion por manĝi, ĉar vi ja diris, ke ĝi rifuzis manĝi la pajlon.

Simono.—Tion ĝi faris nur pro tio, ĉar ĝi estis satigita per fojno. Ne timu, ĝi portos vin kvazaŭ birdo. La vojo estas seka, ni ne ricevos nebulon, mi deziras al vi bonan vojaĝon kaj bonan negocon. Venu, venu, suprensaltu, ni ne perdu eĉ momenton! Mi tenos por vi la piedingon.

S-ro: Mi estas dirinta al via patro, ke mi ne povos vivi sen vi, kara fraŭlino.

F-ino: Kaj kion li estas respondinta?

S-ro: Li proponis pagi la enterigokostojn.

INTERKONSENTO

LA ESPERANTISTOJ estas popolo, kiu konsistas el tri klasoj da homoj, nome: el verkistoj, redaktoroj kaj legantoj. La verkistoj uzas Esperanton en ĉiuj fakoj, ili elprovas ĝin laŭ multaj direktoj kaj vidpunktoj, ili pruvas kaj certigas ĝian taŭgecon. Memkompreneble ili havas la rajton enkonduki necesajn novajn vortojn. En ĉiu okazo, se la nuna vorttrezoro ne sufiĉas, ili povas, kvazaŭ proponi, enkonduki novaĵon, aŭ fakesprimon aŭ radikvorton. La fakesprimoj estu kiel eble plej internaciaj, tion la verkisto tre zorgeme pristudadu kaj esploru. Same singardema li estu koncerne la elekton de nova radikvorto, ĉerpita el sia nacia lingvo por plej delikata esperantigado de ia anima ideo.

La legantoj ĝenerale ne ŝatas la novajn vortojn. Ili deziras ĉion kompreni, ili perdas la fidon al siaj vortaroj, ili sintentas preskaŭ ofenditaj per nekonataj al ili vortoj. Kelkaj el ili serĉas la “neologismon” en ia fremdvortara “leksikono” aŭ en iu ajn nacilingva vortaro. Trovinte la vorton ili estas tre fieraj pri sia kono, ili uzas kaj aprobas la vorton, ĉar ĝi ja estis *presita!* Aliaj legantoj ne estas tiel cedemaj, ili minacas, ke ili skribos riproĉan leteron al la redakcio. Tion ili tamen ne faras, aŭ pro ĝentileco aŭ pro malenergio.

En la mezo inter la du partioj sin trovas la redaktoro. Li devas plaĉi al ili ambaŭ, li ne volas ofendi la verkistojn, kiuj sendas al li valorajn manuskriptojn, li tial ne povas forstreki ĉiujn novajn vortojn, eĉ se li ne aprobas ilin. Alieflanke li ankaŭ volas plaĉi al la legantoj, al la karaj, ŝatataj abonantoj, de kiuj la morto kaj vivo de la gazeto dependas. Kion fari? Kiamaniere agi kiel honesta redaktoro? Plej bona solvo de la problemo estus efektivigo de *interkonsento* inter la tri partioj.

Pro tio necese estas, unue, ke la redaktoro mem havigu al si ĝustan aŭ pli bone, memstaran opinion pri la enkonduko de novaj vortoj. Due li devas konigi al la

verkistoj sian opinion, la regulon elektitan por sia gazeto. Trie, li ĉiam klarigu per piednotoj aŭ en krampoj la novan vorton. Kvare li starigu lingvan fakon en ia angulo de la gazeto, en kiu li estas preta, publikigi la opiniojn de la legantoj, al li sendotajn pri novaj vortoj.

Post ne longa tempo bela harmonio inter la tri partioj ekzistos, facile kaj bone per interkonsento la lingvo evolucios.

—Marie Hankel.

PRI ESENCO DE “MAL”

MI RICEVIS antaŭ kelkaj tagoj leteron de unu el miaj Esperantistaj amikoj, en kiu, interalie, li proponis la uzon de “malvendi” por “aĉeti.” Mi enmetas ĉi kune la parton de mia respondo, kiu koncernas tiun ĉi plibonigon (?). Se vi pensas, ke mia respondo frapas la najlon sur la kapon (mi tute ne intencis kaŝe aludi, ke la cerboj de iaj de plibonigistoj postulas tian severan hirurgian operacion), vi povas publikigi ĝin.

“Nun, koncerne vian proponon pri la uzo de “malvendi,” estas memvideble, ke via koncepto pri la ideo de prefikso “mal,” kiu ludas tian gravan rolon en nia lingvo, estas iom konfuzata. Alie, ĉe la unua rigardo, vi estus ekvidinta tian krudan eraron. Aŭ, ĉu estas eble, ke vi ne kapablas diferencigi inter kontraŭaĵoj kaj kunordaĵoj (opposites and co-ordinates)?

“Mi tial permesas al mi fari jenan klarigon:

“Mal” staras en Esperanto kiel korpigita kontraŭeco. Kiam ekzistas du specoj de agoj aŭ kondiĉoj, kiuj estas ne nur malsamaj en siaj ecoj—inklinoj—sed kiuj havas la tendencon kontraŭstari unu al alia—ekzemple, kiel la norda poluso staras kontraŭ la suda, aŭ kiel oriento staras en rilato al okcidento—tiam nia Sro. Malemulo aperas en sia plena povo. Kun tiu ĉi individuo sur la sceno, la samtempa ekzistado de la superprecititaj agoj aŭ kondiĉoj fariĝas tute nepensebla—nek fizike, nek spirite, nek

morale. Vero kaj malvero, lumo kaj mallumo, ne povas ekzisti flanko ĉe flanko. Ili nature estas, kaj ĉiam devos resti, senpacigitaj malamikoj. Kun la apero de unu la dua estas devigita malaperi. La venko de unu nepre kaŭzas la detruon de alia. Kiel tago forpelas nokton kaj nokto forpelas tagon, ĝuste tiel sano forpelas malsanon kaj malsano forpelas sanon. Same, kun virto kaj malvirto, kun amo kaj malamo, kun saĝeco kaj malsaĝeco. La regado, ĉu de unu, ĉu de alia, estas ĉiopotenca. Kompromiso ne ekzistas en la vortaroj de tiuj ĉi despotoj. Ili havas por sia moto: Cio aŭ Nenio.

“Sed tute alia—jes, kontraŭa-rilato ekzistas inter tiaj verboj kiel *aĉeti* kaj *vendi*. Anstataŭ forpeli unu la alian, aŭ forkuri unu de alia, ambaŭ penas alproksimiĝi kaj kunigi. Sola, ĉiu estas senhelpa. Ne, pli—apartaj ili tute ne povas ekzisti. Simile al la kunligtenaskitaj

Siamaj fratoj, la morto de unu tuj sekvas la morton de alia. Ili moto estas: Kune, ni vivas; aparte, ni mortas. Ĉu oni povas imagi aĉetanton sen vendanto, aŭ vendanton sen aĉetanto?

“Mallonge, la rilato inter tiaj verboj kiel *aĉeti* kaj *vendi* estas kunordaj, kiel la rilato inter la supraj kaj la malsupraj dentoj. Kune—ili funkciadas kun profito al ambaŭ; aparte—ili ambaŭ estas senhelpaj.

“Se estus multo da tiaj verboj (krom la suprecititaj mi povas nur ekpensi pri du aŭ tri: doni kaj preni, pruntedoni kaj pruntepreni, instrui kaj lerni), kaj la Majstro estus dezirinta elpensi ian prefikson, kiu, simile al la “mal,” ŝparu al la lernantoj la ellernadon de multo da vortoj, mi estas certa, ke la genio de la Aŭtoro estus elpensinta tian helpantan prefikson, kiu estus malsama de “mal.”

—Joseph Silbernik.

SPEECH OF FRANK MORRISON—PAROLADO DE LA SEKRETARIO DE AMERIKA FEDERACIO DE LABORISTAJ LIGOJ

Mr. President, and Delegates: At this Sixth International Congress of Esperanto I desire to say it is a pleasure for me to meet with the representatives of twenty-three different nations who speak an international language. I give you my pledge, that if it shall be again my pleasure to meet you, I shall endeavor to speak in the same international language, Esperanto.

While I have not sufficient knowledge or experience of the language to know whether it will meet all requirements, yet last night I listened to a play, in a garden of this city, in which the action portrayed all the passions that the human race is heir to, and while I could not understand the international language, I had no difficulty in following the love-scenes of the two principal actors, and I noted how well the Esperantist audience understood the whole of the play. Such being the case, I feel that the language will be sufficient for use in commercial and diplomatic international relations.

Just at this point I should like to state why I am particularly interested in the success of the universal language. There are labor organizations in nearly every country of the world. Every two years there occurs a convention, at which the organized workers of every country are represented by delegates of different nationality, each speaking his own language.

Sro. Prezidanto, kaj Delegitoj: En tiu ĉi Sesa Internacia Kongreso de Esperanto mi deziras diri, ke estas plezure al mi renkontigi kun la reprezentantoj de du dek du diversaj nacioj, kiuj parolas internacian lingvon. Mi donas al vi mian promeson, ke se ree mi havos la plezuron renkonti vin, mi provos paroli en tiu sama internacia lingvo, Esperanto.

Kvankam mi ne havas sufiĉan konon aŭ sperton je la lingvo por scii ĉu ĝi plenumos ĉiujn postulojn, tamen lastnokte mi ĉeestis teatraĵon en ĝardeno en tiu ĉi urbo, en kiu la aktado ilustris ĉiujn pasiojn de la homa raso hereditajn, kaj kvankam mi ne komprenis la internacian lingvon, mi sen malfacilaĵo komprenis la amscenejojn inter la du ĉefaj aktoroj, kaj mi notis, kiel bone la esperantistata aŭdantaro komprenis la tutan dramon. Pro tio, mi sentas, ke la lingvo sufiĉas por uzado en komercaj kaj diplomataj internaciaj rilatoj.

Guste en tiu punkto mi deziras diri, pro kio mi estas aparte interesata en la sukceso de la internacia lingvo. Ekzistas laboristaj ligoj en preskaŭ ĉiu lando de la mondo. Ĉiun dujaron okazas kunveno, en kiu la organizataj laboristoj de ĉiuj landoj estas reprezentataj de delegitoj de diversaj naciecoj, ĉiu parolanta sian propran lingvon.

I believe that with the introduction of a universal language it will be possible for them to hold these conventions with just the same ease as you are holding yours here today. Each delegate will thus be able to place before all the other delegates his own personal view vividly and directly, and will in that way be helping forward international unity and brotherhood, which cannot be brought about in any other way.

I would ask the delegates here met together from the countries across the water to take up the question of this universal language, when they return, with the representatives of organized labor in their respective lands.

I want to express the very best hope for your greatest success, and that in the near future there will be used throughout the world a common tongue by which we shall be able to express our love for the whole human family and to the citizens of every nation; and that language, I hope, will be Esperanto.

Mi kredas ke, per la adopto de universala lingvo estos eble al ili teni tiujn kunvenojn same facile kiel vi hodiaŭ tenas vian. Ĉiu delegito, tiamaniere, povos prezenti al la aliaj delegitoj sian personan opinionon, vive kaj senpere, kaj tiamaniere helpos la progreson de internacia unueco kaj frateco, kiu ne povos estiĝi laŭ alia maniero.

Mi volas peti al la delegitoj tien ĉi kunvenintaj el landoj transmaraĵ, ke ili prezentu la demandon pri tiu ĉi internacia lingvo, kiam ili revenos, al la reprezentantoj de la organizita laboristaro en siaj respektivaj landoj.

Mi volas esprimi la plej sinceran esperon por via plej granda sukceso, kaj ke en la proksima estonteco estos uzata en la tuta mondo komuna lingvo, per kio ni povos esprimi nian amon al la tuta homa familio kaj al la anoj de ĉiu nacio; kaj tiu lingvo, mi esperas, estos Esperanto.

AFTER THE EDITORS

When renewing my subscriptions to the following periodicals, I addressed a note to the editor of each, requesting that Esperanto receive attention, with the following results:

Collier's: "Will gladly hold your request in mind."

Literary Digest: No reply.

McClure's: No reply.

Everybody's: No reply.

Scientific American: "It is not likely that we will take up the subject of Esperanto, or any other international language, for a long time. One experience of that kind is enough."

Review of Reviews: No reply.

American Magazine: No reply.

Chicago Tribune: No reply, but Esperanto noticed.

World's Work: "A number of people have been soliciting our interest in the subject of Esperanto during the last few weeks, but none of them have yet given us any reason for encouraging an article. The *World's Work* is, or tries to be, a magazine of significant, definite achievement, and I do not see anything new in the subject which you propose."

Sed, eĉ gutoj de akvo konstante frapantaj traboras la graniton.

Write to the editors of all publications to which you subscribe, and write to all your friends in whatever part of the world they may be, requesting their allegiance to Esperanto.

An excellent manner of attracting the attention of editors is to make all subscriptions through the Esperanto Office, Washington. I had not received the circular sent out by Mr. Reed when I made my renewals.

—H. W. YEMANS.

DONACATA KONSILO

MANY readers of this magazine do not exactly understand the relations between *Amerika Esperantisto* and the Esperanto Association of North America, which publishes in our pages its official announcements each month. The facts and circumstances are thus: Early in 1908 the American Esperanto Journal, then official organ of the American Esperanto Association, ceased publication. *Amerika Esperantisto* at once offered to publish any official matter necessary to the welfare of the Association, and later, at Chautauqua, at the first national convention of Esperantists, this association was somewhat revised and the name changed to the Esperanto Association of North America. This magazine welcomed the new Association

the free use of its pages for the purpose of bringing into wide co-operation the scattered Esperantists. The new Association was formed by and with our help. *Amerika Esperantisto* is in no way connected with the Association except as stated, and has no contract of any kind with the Association.

Recently, certain persons have very vigorously criticised the management of the Association. It is not the intent of *Amerika Esperantisto* to break its previous policy of remaining strictly neutral and letting the Esperantists manage their own affairs. But some hundreds of new readers are added to our list each month, and to these we think it due to say that the Esperanto Association of North America is at this time the representative, organized body of this continent. An attempt is now being made to organize another association, by a committee of a few persons who are dissatisfied with the results of the propaganda. With a few exceptions, these leaders are persons of nervous temperament, anxious to see things move along in the way they want them to go. When things do not move in this way, they naturally want to know what and who is at fault. They seek something to blame. Some of them blame Esperanto—they say it is too easy for grown people, and want to make it harder; or they say it is too hard and want to make it easier. This type of person becomes a reformer, a changer—and his emotions sweep him into the following of anybody who has a scheme to change Esperanto; or if he is the extremely egotistical mentally, he proposes a scheme of his own.

Another type of person discovers that the trouble lies in the working organization of the Esperantists. He feels that if *he* were secretary, if *he* were president, this impatient desire of his to see things going just right would translate itself into material terms and all would be lovely.

Put this same type of person into control, and *then* if anything goes wrong he finds the blame *outside* the organization.

This is not intended as a personal reflection on anybody. It is a bald statement of human nature, and in making the Esperanto propaganda the only material with which we can work is human in its nature.

Now it is a well-known fact that if a hundred people take up the study of Esperanto in your town this year, not over ten will still be interested next year. This is not the fault of Esperanto, or of Dr. Zamenhof, or of the fourth assistant stenographer to the third vice-president of some society. It is human nature, just the same with the study of French, flinch, dominoes, roller skates and domestic science. One of the "committee" which in its impatience wants to remedy human nature by making a new organization of Esperantists, recently wrote me that if *he* were in charge of this magazine he could get nine-tenths of our subscribers to renew, and could get ten new ones in place of the tenth who dropped out. The man who can bend human nature into conformity with such a wild boast as that would, had he lived in military days, have had Napoleon as a stable boy; Alexander the Great would have felt himself honored to sew buttons on the pajamas of such a genius.

Here are we, a few hundred propagandists of an idea. We are idealists, heirs of past centuries of idealism. The only reason we are not roasted in the corrective flames of the auto-da-fe is that the blood of other idealists has at last quenched the fires. Have we no better way to show our worth than to engage in petty quarrels over the question how best to promote our ideal?

Now, lest some wag the doubtful eve and say: "You are grinding an ax," let me say this—that no great or permanent harm can possibly come to the movement in America by starting more periodicals, and that *Amerika Esperantisto*, beyond advising all persons engaging in such enterprises that they must battle against many disadvantages before they can hope to establish an Esperanto peri-

odical on a safe foundation, has nothing to say. The best thing that could happen for Esperanto would be to have some clever advertiser with thousands of dollars to spend take up the publication of an Esperanto paper. We may have a dozen papers, and they only divide effort; they do not antagonize spirit to any great extent.

But to attempt to establish another Association is to set the Esperantists at cross purposes among themselves and make them ridiculous in the eyes of the public. "Lo," say the irreverent papers, "see the funny folk who seek to make the world of one speech! They ask a billion people to unite on a grammar, but even a few hundred of them cannot agree among themselves."

So I say to the committee of sixteen, seeking to establish a new association—"Don't! If you fail, you have only made yourselves ridiculous. If you succeed, you have only made the Esperanto movement ridiculous. As to publishing another magazine, or a dozen of them, that will certainly entertain you for a while. To establish a magazine you have a long, hard task, a bitter struggle, with much disappointment. I predict no failure for you, because with enough energy and brains, applied in the right way, you will make a tremendous success of it.

"But a new association—no! let's wait a year, and talk things over quietly and composedly at the next convention. A year is long to nobody but children; and to a world movement a year is scarcely an hour in length. If the other fellows have been in office too long, let's throw 'em out, and lick 'em in the bargain. But let's not kick up a row in public, like a fist fight in a peace congress."

WHY EDITORS DRINK

THE editor of the country weekly, the church and lodge paper, in fact all which occupy special, limited fields, has always before him the problem of striking an average with his small, special circle of readers. While each reader sees the paper from his own viewpoint, the editor must see it with the composite

eye of all. In order to compile some definite data as to the possibility of making certain changes in *Amerika Esperantisto*, the publishers recently asked for suggestions from the readers. We reprint here some replies which were written in answer to the direct question: *Have you suggestions to make as to the improvement of our magazine—suggestions which you will fortify with work of your own?* Each paragraph is by a different writer:

It's all right.

It is fine now.

More literary matter.

Less literary matter.

The magazine is splendid.

Talk about utility of lingvo.

None. It is good enough now.

You are doing all right. Suits me.

Get more people acquainted with it.

Put in a boys' and girls' department.

None that I can think of at present.

None, except that you remain editor.

Let contributors pay for type-setting.

Make part industrial union and socialism.

The magazine is in every respect up-to-date.

The magazine might perhaps be located in Boston.

I think you are doing the best that can be done.

The magazine is all right. Wish I could help more.

Print the Grammar in each issue, as you did once or twice.

Cut out the English, and publish the magazine all in Esperanto.

Bury the remains; you've done well; mistake of head, not heart.

Have some Esperanto pages for new subscribers who are beginners.

I might make suggestions, but cannot make any promises regarding work.

Your magazine cannot be improved, except in size when you get the money.

Get some advertisements that will bring the magazine before more people.

What is needed in this country is a magazine that will interest people with little knowledge of Esperanto.

Establish a page for beginners. Cease wailing. Throw away paste pot and shears. Print more Esperanto and less English.

Let us have some true socialistic propaganda of Esperanto. My suggestion is the replacement of *Amerika Esperantisto* by *Okcidenta Revuo*.

Any magazine ought to make itself interesting enough to have people desire to subscribe for it without much effort on the part of those introducing it. I do not like some of the language used in the magazine. There is too much slang, and it is not elegant.

I should be glad if *Amerika Esperantisto* did more to help beginners over hard places, and gave each month a simple reading exercise. Let the subject be in itself worth while, and neither a fairy story nor a fable. I, for one, dislike to spend much time translating fiction.

I have enjoyed every number of your magazine immensely. You have knack of making the most commonplace things interesting and no one but a brainless idiot can help being enthused. Even my sister, who has long since dropped out of active propaganda, becomes enthused when your magazine arrives, and she quietly steals away to some corner and reads a chapter in the *Krestomatio*. If your magazine should dwindle to nothing but the covers I should still be a subscriber.

Amerika Esperantisto hasn't been worth a d—— for six months and you know it. The congress number! A lot of us ordered extra copies for propaganda, and what did we get—a rehash of newspaper articles and a big picture of Arthur! We were ashamed to send that out as an Esperanto journal. You can get more subscriptions in a week by publishing a good propaganda paper than you can in a decade by simply yelling for them. The Esperanto movement in U. S. needs news, not "literaturo." The November number just received is something like.

These suggestions, perfectly serious and sober in themselves, become little less than hilarious when placed together. They show what an editor is up against; or, for the benefit of the lady who does not understand slang, they illustrate rather forcibly the complexity of the psychological problems which confront the venturesome individual who edits. Answering these various suggestions, *Amerika Esperantisto* desires to say that we shall do our best to conform to all your wishes, except in the case of those who want it all their own way—for example, those who want the magazine mostly English, or all Esperanto.

With special reference to two questions we wish to make a reply which ought long ago to have been apparent to most of our readers. Mr. Baker has for the most part confined his personality to the advertising pages. What some call

slang and others call picturesque English is always in the advertising section, the pages are not numbered, and are obviously intended to be thrown away when the volume is bound. These pages balance evenly, front and back, and anybody who is ashamed of them can very quickly tear them out without damaging the cover or the reading pages. Also, Mr. Baker thoroughly understands that the style and make-up of the average lyceum lecture circular is peculiar to the lyceum and likely to surprise and offend people who do not know the lyceum. His circular (the "big picture of Arthur" referred to above) was stitched in with the October number *not* because it properly belonged there, but because it would have cost a great deal of money to mail it outside; here again the extra matter was so arranged as to be quickly torn out without damaging the rest of the magazine. While we were conscious of committing a *faux pas* at the time, we often find it easier to do that than to fool the stamp clerk into handing us fifty sheets of them before the money is passed in at the window. However, the offense against good taste, which was perfectly apparent to us and to two or three correspondents (one of whom sends a letter too personal to print, making the one above read like flattery) did not prevent more callous readers from buying out to the last copy, but files, a second edition of that October number, for which we have had to refuse several orders since.

A girl starting out to pick a beau who will exactly suit 2,500 relatives and incidentally please herself has no more trouble in store than an editor who tries to please all his readers—if there ever was such an editor or such a girl!

LET US keep right on saying that Esperanto is easy to learn. It is easy—easy to read, write, and speak. No other language compares with it. Keep ever ready a repressive bastonego for those who attempt, in the Esperanto club, to draw out to infinite fineness the

theoretical discussion as to microscopical points. The average man will never use Esperanto as well as his own tongue. There is no reason why he should, and for the said average person the attempt to write masterpieces of Esperanto would be a waste of time.

Most of us never attain more than approximate correctness in using our native language, and this approximate correctness is all we should expect or desire in Esperanto. But we can never hope to attain even this until we have learned to think in the language. Too many of us are satisfied with doing our thinking in English and by mental dictionary work converting the product into Esperanto. The result is certainly not an approximation of good Esperanto. To understand just what bad Esperanto it is, put Esperanto into English by the same method, or, better still, some other national language into English. For example, try these sentences, literally translated:

1. Not to you makes to you much fault that money?
2. Myself I went to bed very late and myself have remained slept.
3. What one say today of new?
4. Why not to me it have read you to me?

You are still guessing what that first sentence means? These are all taken from Cortina's "Spanish in Twenty Lessons." The first one means "Are you not in great need of that money?" The rest, after a short struggle, you can guess.

Few people are able to enter into the spirit of a second language without a good deal of reading and speaking, and until they do get *inside* the language, so to speak, their use of it will always be stilted, awkward and confusing. "Mi voli al fari" wrote the young lady who derived her comprehension of Esperanto from the dictionary.

TO PORTLAND

I HAVE seen the ocean and listened to its whispers of eternity; I have stood under Niagara and heard its thundering attack upon the rocks; I have felt the thrill which every young plainsman feels when for the first time he stands upon a mountain-top; I have seen a tropical island painted by the aurora borealis on a northern sea and sky; I have stood in the bow of a home-coming ship and watched a red sunset on New York harbor, followed by the word WELCOME spelled out in electric letters fifty feet high on the New Jersey shore; I have walked home through an enchanted village after kissing an angel good-bye at the gate of heaven; but when I have forgotten all these I shall still remember the woods of Oregon. No book nor candle, no organ nor choir could ever say as plainly as do those woods: "God is here." How tremendous is the conceit of the creature who says that the Creator loves the world, and means himself and his kind! As surely as that there is no art without the love of the artist, God loves the woods of Oregon. I do not know if He lives there; but in thirty years of wandering up and down America I have never been so impressed with the majesty of creation and the nearness of the Creator as among the cedars and pines of the Oregon mountains.

But the silence has been broken, and where formerly the river heard "no sound save his own dashings" a new empire is in the making. The cold sufficiency of Boston; the hard cynicism of New York; the hopelessness of Chicago with her motto "I will" turned to the wall and finger-marked by dirty politics; none of these are at Portland. A little uncertain, perhaps; like a young girl strange to herself and not quite understanding her own full powers—that is Portland. But while no poet can picture the future of this Western empire, the City of Portland is going forward into it with the full joy of youth in action. They are

doing things out there. And they are themselves so new that they have a better understanding of other new things. Thus it happens that Portland invited the next national convention of the Esperantists to come to Oregon.

Perhaps you'd like to read the following letter from W. L. Crissey, assistant secretary of the Portland Commercial Association of the Pacific Northwest:

Portland, Oregon, October 18, 1910.

Dear Mr. Baker:

I don't know when I have enjoyed anything more than lunching today with Colonel J. C. Cooper, who has just returned from his eastern trip, and as enthusiastic about the Esperanto Congress at Washington as though it had happened last week instead of almost two months ago.

Portland is planning to make the 1911 convention of the Esperanto Association of North America one of the most successful of all the conventions secured by this city for that year.

Very recently a Convention Bureau has been organized by the Commercial Club to devote their entire attention to these matters, and the equipment of that Bureau will be at the command of us Esperantists for the advance work, and besides that, the Club will pay the postage and do their stenographic work. Should it be found practicable for Mr. Reed to come here in the capacity of the Association, say a couple of months in advance of the meeting, we would gladly furnish him office accommodation right here in the Club; and I am writing him all these details today, as well as telling my fellow-councillors in different parts of the United States of what Portland plans.

The social features will not be neglected. You know from your visit here how well adapted the Club is to entertainment, and an evening reception with appropriate refreshments and music would help make the stay of our visitors enjoyable. On another day a trolley ride over the city and up to Council Crest will leave in the mind of every delegate the most lasting impression of any incident of their whole Pacific Northwest trip.

MALTRAFINTA DANKO

SRO. JAMES ROBBIE, el Edinburgh, Skotlando, ricevis kiel premion en la literatura konkurso de la Sesia Kongreso verkaron de Zamenhof. La premio estis donacita anonime de "Usona Esperantisto," kiu, erare pensas Sro. Robbie, estis *Amerika Esperantisto*. Ni akceptas lian koran dankon kaj transdonas ĝin al la modesta donacinto, kune kun la sekvanta akrostiko-soneto, kiun

Sro. Robbie verkis:

- D—ankon al la Majstro pro la pac' internacia
- O—portunigata de genia verko lia;
- K—reskos amikeco de antaŭaj malamikoj,
- T—rankviliĝos ĉiuj pro dolĉegaj ampredikoj;
- O—ra la epoko proksimiĝas tre apude,
- R—estos militglavoj, ja plugferoj, tre sentrude.
- Z—onos ja la maron kaj la teron Esperanto;
- A—diaŭos por eterne Mars', malbonfaranto;
- M—arĝos kune "sub la sankta signo de l' espero"
- E—ĉ nacioj nun apartigataj de l' kolero.
- N—epre devas ni labori, ĉar la mondvekita
- H—ontas pro nacimalam', antaŭe tro montrita;
- O—rient' kaj okcident' la verdstandardon levos.
- F—lirtos ĝi eterne; la militbabel' ekkrevos.

AŬTUNO KAJ PRINTEMPO

Estis aŭtuno, la tagoj mallongiĝis, la vetero fariĝis pluvema, kaj la vento disblovis la foliaron, falantan de la arboj.

Sur la kamparo preskaŭ la tuta laboro estis finita kaj la farmmastro nur serĉis pretekston por forigi sian serviston.

"Rigardu, li ekkriis, jen leporo kiu kuras sur la tegmento!"

"Ne estas leporo, mastro, estas kato!"

"Se vi ne diras, ke estas leporo, mi eksigas vin!"

"Estas leporo," diris la servisto.

Printempo estis alveninta, la ĉielo heliĝis kaj bluiĝis, kaj se estis multe da laboro sur la kamparo, ne estis sufiĉe da laboristoj por ĝin kulturi.

"Vidu," diris la servisto al la farmmastro, "jen kato, kiu kuras tra la trifolikampo!"

"Vi eraras, estas leporo!"

"Se vi ne diras ke estas kato, mi tuj forlasos vin."

"Estas kato," diris la farmmastro.

—Belga Esperantisto.

NEW BOOKS

A Complete Grammar of Esperanto.—With the appearance of this book another publishing firm signs articles of allegiance to Esperanto. D. C. Heath & Company, whose specialty in publishing is school books, have issued the new volume, which is the work of Dr. Ivy Kellerman, well known to most of our readers as a writer of many magazine articles on Esperanto, chief examiner of the Esperanto Association, etc. The new book can hardly be compared with any existing text book on Esperanto, since it is something more than an Esperanto text book. Very evidently it is designed for high school study, with the purpose of using Esperanto as an introduction to other languages; thus, it contains a carefully analytical study of grammar itself in finer detail than other writers have thought necessary in connection with Esperanto. In fact, the most exhaustive, painstaking attention to detail is evident in the whole book, as to contents, arrangement, method of treatment, typography and proof-reading. Latin teachers especially will find the "Complete Grammar of Esperanto" a valuable approach to their subject, Dr. Lowell of the Roxbury Latin School even predicting that a class can finish Dr. Kellerman's book and accomplish as much Latin work in a year as could be done by beginning directly with Latin. The book is too heavy to be recommended for school work in the lower grades, and too scholastic for use in an Esperanto club of the ordinary make-up unless in charge of a highly competent language teacher. Esperantists, however, who have already attained some proficiency and confidence in their use of the language, will find in the fine analyses of this work extremely valuable helps in clearing away any remaining haze. Every page of the new book suggests "school." Sitting here and looking dreamily at this exercise about Alexander the Great you can hear Fanny Moore chewing gum behind you; you can reach over and cut a souvenir from patient Edna Short's big braids in front; you can see Waldo Baird floundering through an algebra lesson at the black board; you can hear the class bell in Miss Duke's room; you see the monitors distributing the wraps, as they did before these new-fangled lockers came in style; you see Mary Wirt march proudly up to the piano and begin playing, for the hundred and 'leventh time, Clayton's grand march; hear the eighth grade stumping down the back stairs; and perhaps you can imagine coquettish Lulu Weimer sidling up to Professor Lee and asking him to help her with her Esperanto lesson. Let us hope. At any rate the schools can no longer crook the nose at Esperanto because it lacks a dignified and sufficient text book, for here it is! Cloth, 334 pages; \$1.25.

Sherlock Holmes en la Servo de la Hispana Trono.—Hooray, for the first detective story in Esperanto! Not a translation from Doyle, but a really, truly, original detective story in the form of a clever satire on the traditional pussy-foot, hair-raising type of fiction. The author modestly forgets to append his name to the work, but suspicion rests upon Ed. Kuhn, editor of the Esperanto paper in Bohemia. The excitement begins at the beginning, and on page 3 you find such phrases as "kuris frosto trans la dorson," "ĉesis bati la koro." Very serious symptoms, indeed. To be read with a paper weight on the hair. Postpaid, 25 cents. Forty-two thr-r-illing pages.

Kiel Placás al Vi.—As the biggest piece of work, and probably the best, yet put into Esperanto by an American translator, the Congress play easily merits some preference by Americans in a selection of Esperanto reading matter. Even when the shimmering haze of superheated atmosphere which surrounds an Esperanto congress has been dispelled, the merits of Dr. Kellerman's translation are no less apparent. In fact, it is highly credible that many American readers will understand the Esperanto text better than the original English though the translator has followed quite faithfully the formal style and stately rhythm of Shakespeare. Pages, 137; paper cover 50 cents, limp leather, \$1.00.

SHERLOCK HOLMES EN SERVO DE LA HISPANA TRONO.

A thr-r-illing detective story, in which our old friend arranges an understudy for Alfonso, who finds for perfectly good reasons that he must have a vacation. Gore on every page, peril in every paragraph. Price, 25 cents.

AMERICAN ESPERANTIST CO.
CHICAGO

Buy Books With a
COUPON TICKET

You get \$5.50 in coupons for \$5.00, or \$11.00 for \$10.00. The saving in money is good, but the saving in time is better. Quick and convenient remitting—if you want three books, worth \$1.65, you just cut off \$1.65 in coupons and mail it in. Suppose, as sometimes happens, the 35-cent book is out of print—back comes a 35-cent string of coupons and the transaction is closed. No waiting at the post office window for a money order!

Convenient? That's where we get even—it's so convenient that it makes ordering books a positive pleasure. Ask for a free sample ticket!

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY

ESPERANTO PRINTING?

When you think of it, think of the first Esperanto printer in America. We have a full outfit of accented type, skilled workmen, modern machinery, and all work is under the direct supervision of an Esperantist of five years' experience. Prices as low as consistent with careful workmanship and good materials. Write us. We don't turn up our noses at English work either.

ERNEST F. DOW, West Newton Station,
BOSTON, MASS.

POST CARDS

Faloj de Niagara, Parko Yellowstone, Urbo Nov-Jorko, kaj aliaj vidaĵoj de Ameriko. Tre belaj; la speco kion oni vendas en butikoj po kvin cendoj. Prezo, 10 por 25 cendoj (Sm. .50)

R. M. DONNELL
AUSTIN COLLEGE, SHERMAN, TEXAS

"KIEL PLACAS AL VI"

If you missed the Congress, don't miss the Congress Play! A limited edition was printed and a few copies are left. One of the best translations from Shakespeare yet printed in Esperanto. Pages, 137; in paper cover, 50 cents; in limp leather, \$1.00.

**AMERICAN ESPERANTIST
COMPANY**
700 E. 40th Street, Chicago

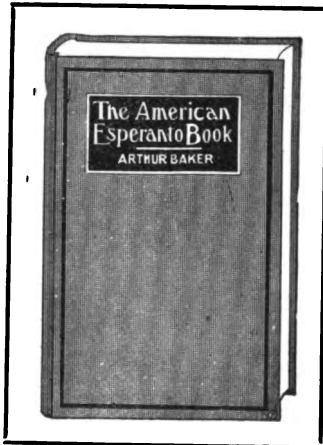
The American Esperanto Book

The Book That Made This Magazine

For over three years The American Esperanto Book has exceeded the sales of all other Esperanto text books in America, and the profits have been devoted to Esperanto propaganda and the support of this magazine. The only book written especially for Americans, with a strictly American circulation.

Pronunciation: Clearly explained, with keys and exercises. No teacher needed.

Grammar: The original international rules, with translation; a careful analysis from the viewpoint of the person of moderate education.

Exercises: Forty-two standard international exercises, by Dr. Zamenhof, author of Esperanto. Each has vocabulary notes and translation.

Vocabularies: Esperanto-English, complete, 76 pages; English-Esperanto, selected, 54 pages.

PRICES, COMBINATIONS AND CLUB RATES

Standard Edition, cloth bound, postpaid for \$1.00. <i>In clubs of five or more, .75</i>	\$1.50
With year's subscription to <i>Amerika Esperantisto</i> <i>The Combination in clubs of five or more, \$1.20.</i>	1.75
American Esperanto Book in Flexible Leather, \$1.25. <i>In clubs of five or more, \$1.00</i>	1.00
With year's subscription to <i>Amerika Esperantisto</i> <i>This Combination in clubs of five or more, \$1.40</i>	.60
The same book (same plates and pages) printed on thin bible paper, with paper cover, is <i>never</i> sold, but is given free with a year's subscription to <i>Amerika Esperantisto</i> at..... <i>In clubs of five or more, .75</i>	
This paper-covered edition is excellent for class work where cheapness and completeness are both desired. It has the necessary <i>vocabularies</i> , and with the magazine, there is much available <i>reading matter</i> . Given with a six months' subscription at..... <i>In clubs of five or more, .45</i>	

To Esperanto Clubs, and to responsible persons wishing to form clubs, we supply quantities of The American Esperanto Book, with magazine Subscription Cards, *on account*, to be paid for as sold. Nine-tenths of the Esperanto clubs in America use this book, and find it convenient to keep a supply on hand without investment. Unsold copies are always returnable.

AMERICAN ESPERANTIST COMPANY

700 East Fortieth Street,

CHICAGO

Ce l' Koro de Europe (Privat).....	.20
Cu Unu Lingvo Internacia au Tri (Couturat)15
Cu Li? (Dr. Vallienne).....	1.20
Deveno kaj Historio de Esperanto (Zamenhof)20
Diversaĵoj (Lallemant-Beau).....	.45
Don Juan (Moliere-Boirac)45
Don Kihoto (Cervantes-Pujula)10
Dr. Jekyll kaj Sro. Hyde (Mann, Morrison)40
Duonsurda (Johanino Flourens).....	.15
Eĉ en Doloro Ni Estu Ĝojaj (Kamm-Ramo)30
Edziĝo Malarangita (Inglada).....	.20
El la Biblio (Zamenhof).....	.10
El Dramoj (Zamenhof).....	.10
Elektitaj Fabeloj de La Fontaine (Vailant)25
Elektitaj Fabeloj (Grimm-Kabe).....	.55
El Komedioj (Zamenhof).....	.10
Eneido (Virgil-Vallienne).....	.90
En Malliberejo (Ĉirikov-Kabe)15
Esperantaj Prozaĵoj (Kelkaj Aŭtoroj).....	.75
Esperanta Sintakso (Fruictier).....	.45
Esperanto Teacher (Helen Fryer).....	.25
Fabeloj de Andersen (Skeel-Giorling).....	.10
La Faraono (Prus-Kabe).....	2.05
In three volumes; any one volume.....	.70
La Fianĉiniĝo de Sovagulineto (Rok-sano)20
Frenezo (Pujula-Valles).....	.30
Fundamenta Krestomatio (Zamenhof) ..	1.10
In half leather binding	1.50
La Funda de l' Mizero (Sieroszewski-Kabe)25
Gulliver en Liliputlando (Swift-Inman).....	.45
Gvidlibro de Ĝibraltaro (Edwards).....	.20
Horacio (Macaulay-Bicknell).....	.25
Ifigenio en Taurido (Goethe-Zamenhof).....	.65
Imenlago (Storm-Bader).....	.25
La Interrompita Kanto (Orzeszko-Kabe).....	.25
Internacia Krestomatio (Kabe).....	.40
International Language; Past, Present and Future (W. J. Clark).....	1.05
Inter Blinduloj (Javal-Javal).....	.60
Japanaj Rakontoj (Ĉif Toŝio)20
La Jeso de Knabinoj (Moratin-Maclean).....	.20
Jolanto (Hertz-Runeberg).....	.45
Julio Cezaro (Shakespeare-Lambert).....	.60
Kanto de Triumfanta Amo (Turgenjev-Fiŝer)20
Kastelo de Prelongo (Vallienne)	1.20
Kial Ili Estas Famaj (Feydeau-Dore).....	.15
Kiel Ni Plibeligos la Vivon? (Anonymous)20
La Kolomba Premio (Dumas-Papot)20
Kolorigisto-aerveturanto (Godineau)15
Komunista Manifesto (Marx-Baker).....	.50
La Kormalsanoj (Burwinkel-Kunschert).....	.35
Kvar Evangelioj (Laisney).....	.50
Lauroj (Kelkaj Aŭtoroj)65
Legolibreto (Borel).....	.10
Libro de l' Humoraĵo (Paul de Lengyel).....	.75
Marta (Orzeszko-Zamenhof)	1.05
Malgrandaj Pensoj pri Grandaj Demandoj (Dombrovski)65
Misteroj de Amo (Nadina Kolovrat).....	.35
Mistero de Doloro (Gual-Pujula).....	.60
Monadologio (Liebnitz-Boirac)20

La Mopso de Lia Onklo (Chase).....	.20
Morala Edukado de la Popola Infano....	.30
Nau Historioj pri la Aŭtoritato (Multatuli)10
Nevo Kiel Onklo (Schiller-Lambert).....	.30
A Norman Conquest (Wm. Morrison).....	.15
Ordo de Diservo (Rust)20
Paĝoj el la Flandra Literaturo (Seynaeve kaj Van Melckebeke)45
Patroj kaj Filoj (Turgenjev-Kabe).....	.75
Perfekta Edzino (De Leon-Loira).....	.60
Personaj Nomoj (No. 10,072).....	.25

KORESPONDADO

UNITED STATES

Sro. E. B. Beerbower, Fairchance, Pa.
 Fino. Pauline Braunger, Emerson, Nebraska
 C. J. Clements, Utopia, Florida
 Fino. Pauline Braunger, Emerson, Nebraska
 Sro. Alberto Vilar, 53 Worth Street, New York City
 Sro. John Gerrick, 170th Co., Fort Morgan, Alabama
 † Sro. C. W. Walker, 113 Wayne Street, Jersey City, N. J.
 Sro. O. R. Hamilton, R. No. 1, Franklin, Texas
 † Sro. J. F. Janovy, Bruno, Nebraska
 † Sro. John C. Vasselín, Blossburg, Tioga County, Pa.
 Sro. William Wilson, Bardstown, Ky.
 Sro. W. G. Laube, Palace Hotel, Durango, Colo.
 L. Sro. John A. Witt, Copperhill, Tenn.
 † Sro. A. J. Painter, Box 479, Fairbanks, Alaska.
 † Sro. W. A. McKeeler, Box 55, Stillwater, Minn.
 Sro. Francis J. Monohon, Bruning, Nebraska.
 Sro. Fawcett Eaton, Carlisle, Ont., Can.
 † Fino. Teresa McKenna, Palm Beach, Fla.
 Fino. Mabel Gochenouer kaj Sino. Belle Gochenouer, 523 S. Cunningham St., Los Angeles, Calif.
 † Fino. Alice M. Moresi, Jeanerette, La.
 † Fino. Lillian Moresi, Jeanerette, La.
 † Fino. May Moresi, Jeanerette, La.
 † Fino. Edna MacLeod, Hodges Street, Lake Charles, La.
 Sro. Henry Phillips, 220 West Evans Ave., Pueblo, Colo.
 † Fino. Agnes Baumel, 4956 S. Loomis St., Chicago.
 † Sro. Vaclav Zderad, 2006 South 40th Ave., Chicago.
 † † Sro. J. E. Corliss, 1142 South Ashland Blvd., Chicago.

AUSTRIA

Poŝtkartojn kaj markojn: Jos. Brezka, (ndm. g.) Bosk-ovice, Moravia.

BELGIUM

Frans de Backer, rue Nationale 39, Antwerp

BOHEMIA

† Fno. Lenka Podleska, instruistino, Zebrak, apud Horovice

GERMANY

Interŝanĝas pk., pm., leterojn pri socialismo: Max Deutschman, Frankenalder 16, Frankfort a. M.
 Korespondas kaj kolektas poŝtmarkojn: Martha Liebing, Leipzig, R, Gemeindevstr. 12.

JAPAN

Maski Harata, Kami-Osaka 475, Ebaragun, Tokio.

SPAIN

† Salvio Rins, Poniente, No. 1 Teya, Barcelona

Sro. A. Duff, La unua kaj sola Esperanta ĉapelisto por viroj, en Usono. 1424 Fifth Ave., bet., 116th and 117th Sts., 136 Lenox Ave., near 116th St. Subway Station, New York.

NEVER PAY FULL PRICE for your newspapers and magazines. Subscribe at the liberal rates offered by a subscription agency. Only one that lists an Esperanto journal. Send for catalog. R. G. Hulbert, Taylor, Nebr.

"Dr. Esperanto's" text book, translated by Henry Phillips, pioneer Esperantist. First book on Esperanto published in America (1889). Contains Zamenhof's explanation of principles upon which Esperanto is constructed, original grammar and vocabularies used by early Esperantists, together with other historically interesting matter. I have several copies; while they last, \$1.40 (money-order); 56 pages, paper. You will never again have a chance to secure this rare book for your Esperanto library. Order now, money promptly returned if sold out. W. G. Adams, Pilchuck, Wash.

The American
Esperanto Book

ARTHUR BAKER

"The very best manual yet produced."—*The British Esperantist*